

'Ik waardeer Riks welbespraaktheid. Hij is een bijzonder verstandig man'

'Ik vind Luc een constructieve socioloog, en niet alleen een analytische die leidt tot doemdenken'

© Zourab Moussaev

Duurzaamheid KU Leuven nog groen achter de oren?

Dit jaar werd de Duurzaamheidsdag gekleurd door de rectorverkiezingen en het afscheid van Katlijn Malfliet, de allereerste vicerector Duurzaamheidsbeleid aan de KU Leuven. Hoog tijd voor een evaluatie.

Tekst Tom Dinneweth en Emmanuel van der Beek

Dat de gevoeligheid voor ecologische thema's een recent fenomeen is aan de KU Leuven, bewees de recente controverse rond de geplande parkeergarage op Arenberg (Veto 13/03). De klankbordgroep Groen werd pas in laatste instantie bij de plannen betrokken, waardoor de ingrepen op de uiteindelijke plannen relatief beperkt bleven. 'Echte duurzaamheid wil zeggen dat je aan overleg doet van in het begin, en dat is de KU Leuven nog niet echt gewoon', liet Professor Bart Muys, covoorzitter van de klankbordgroep Groen toen optekenen.

Toch beweegt er wat aan de KU Leuven. Er kwam een papierennota die richtlijnen bevat rond afdrukken en ertoe leidde dat de KU Leuven nog uitsluitend gerecycleerd papier aankoopt. Om en rond Arenberg is de klankbord-

groep Groen erin geslaagd om meer aandacht af te dwingen voor beplanting en landschapsplanning.

Ook inzake duurzaam onderzoek is met de initiatieven Energyville en Leuven Sustainable Earth (LSUE) een belangrijke stap voorwaarts gezet. Andere blikvangers zijn de opwaardering van het Stiltelhuis, waar academisch personeel kan ontsnappen aan de stress van hun professionele bezigheden en de verwerving van het Zwartzusterklooster, waar sinds dit jaar het door studenten bemande Green Office haar thuisbasis heeft.

Paradepaardje

Met zijn logo in de vorm van een bij is het Green Office het paradepaardje geworden van de ecologische bewustwording aan de universiteit. De werkgroep functioneert als een soort laboratorium waar studenten met ideeën rond ecologische thema's vrijwillig en naar hartelust kunnen experimenteren.

Waar het met het Green Office precies naartoe moet, is echter veel minder duidelijk. 'Onze werking is nog maar net begonnen en er moet nog een en ander groeien. We merken dat we soms nog bepaalde expertise missen', aldus Ann-Sofie van Enis, vrijwilligerscoördinator bij het Green Office. 'We zijn blij met de vrijheid die we krijgen van de KU Leuven. Welke richting het de volgende jaren op gaat, hangt voornamelijk af van de rectorverkiezingen. Op termijn willen we graag wat meer geïncorporeerd raken in de universiteit, zoals ook het geval is bij Green Offices in Nederland, die al langer bestaan dan dat in Leuven.'

De universiteit houdt het Green Office met losse teugels vast. Dat betekent tegelijk dat de universiteit de verantwoordelijkheid van zich af kan schuiven. Wanneer het

Green Office meewerkt aan de campagne van Dagen Zonder Vlees, wil dat nog niet automatisch zeggen dat de KU Leuven hetzelfde gedachtegoed uitdraagt. 'Het Green Office spreekt niet voor ons', bevestigt Malfliet formeel. Zie ook de gebouwen waar de universiteit de dienst Duurzaamheid onderbrengt. Het Zwartzusterklooster staat bekend als een vervuילend en slecht geïsoleerd gebouw (Veto 12/12).

'Tevreden ben ik nog niet, trots wel'

NIKKIE MELIS
ADVISEUR DUURZAAMHEID

Structuren installeren

Dat er wel degelijk wat beweegt, heeft veel te maken met een grondige herschikking van de structuren. Vóór de aanstelling van Malfliet was het duurzaamheidsbeleid een gedeelde verantwoordelijkheid van de dienst Studentenvoorzieningen, de Technische Diensten en de denktank Metaforum. Geen van deze organen was echter exclusief bezig met duurzaamheid.

Dat is wel zo binnen de nieuwe structuur, waarvan vice-rector Malfliet de afgelopen vier jaar de koploper was. Zij wordt bijgestaan door de Duurzaamheidsraad, die vorm geeft aan het brede beleid van de KU Leuven. De werkgroepplabos leggen zich toe op duurzaamheid in onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering en enkele klankbordgroepen gaan geregeld rond specifieke thema's samenzitten.

'De universiteit doet gemeente inspanningen rond duurzaamheid, maar de duurzame reflex zit nog niet helemaal in de genen'

PROFESSOR BART MUYS
COVOORZITTER VAN KLANKBORDGROEP GROEN

EDITORIAAL

Duurzaamheidsbeleid zkt. realisaties

Wat is er op vlak van duurzaamheid de afgelopen vier jaren exact gerealiseerd? Niemand weet het. Er valt veel aan te merken op hoe de universiteit het genderplan aanpakt, maar één ding is duidelijk: men wilde naar een genderevenwicht bij aanstellingen. Het genderbeleid wordt afgetoetst aan een concreet doel. Meten is weten. Maar waar wil men eigenlijk met duurzaamheid naartoe?

Het duurzaamheidsbeleid van deze universiteit zit in het slop. Daar is iedereen het zowat over eens, behalve misschien haar eigen beleidsmakers. En zelfs dan. Of hoe moeten we anders 'Het rectoraat kleurt niet buiten de lijntjes' van afscheidnemend vicerector Duurzaamheidsbeleid Katlijn Malfliet interpreteren?

De problemen zijn legio. Een gebrek aan draagkracht (bij universiteit én beleidsmakers), duidelijke richting en een schromelijk tekort aan financiering vormen de basis voor een beleid dat veel ambitie heeft, maar veel te weinig van de grond komt.

Het gewirwar aan organen, raden of klankbordgroepen zorgt vooral voor veel onduidelijkheid. 'De complexe structuur die er nu is, zorgt voor misverstanden en frustraties', schrijft Tom Merlevede, Duurzaamheidsmandataris bij de Studentenraad KU Leuven in deze krant.

Wat evenwel compleet ontbreekt, is een plan met concrete doelstellingen om de realisaties aan te toetsen. Een beleid moet je toch kunnen monitoren? Ideeën genoeg, maar concrete doelstellingen die zouden kunnen dienst

doen als monitortool ontbreken jammerlijk. In het beleidsplan Duurzaamheid staat dat de KU Leuven tegen 2050 als 'voortrekker en gerespecteerd gesprekspartner op het gebied van duurzaamheids- en transitiedenken erkend' moet worden gezien. Vager kan niet.

Wij pleiten daarom voor een serieuze manier om voortgang (of achteruitgang!) te rapporteren. Wij pleiten voor concrete criteria, die op een redelijke manier kunnen worden getoetst. Kandidaat-rector Luc Sels gaf het goede voorbeeld aan zijn faculteit Economie, wij vragen ook aan rector Rik Torfs om hier écht werk van te maken indien een hervorming.

Laten we eerlijk zijn: duurzaamheid wordt nog steeds stiefmoederlijk behandeld. Niét als het aankomt op ambitie, goede intenties of ideeën. Wél als het gaat om budgettering, realisaties en rapportering. *The way to hell is paved with good intentions*. Heren kandidaat-rectoren, duurzaamheid verdient het om geconcretiseerd én gerealiseerd te worden. Werk aan de winkel.

Simon Grymonprez

Hoofdredacteur. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

SPLINTER

We zijn allen Amerikawatchers geworden

De Dienst Internationalisering van de universiteit vroeg de cultuurredactie van *Veto* om aan zijn lezers enkele vrijkaarten uit te delen voor het Afrika Filmfestival. Dat deden we, bij een artikel over het feit dat Afrikaanse stemmen niet tot bij ons geraken.

Het artikel stelde vast dat de bestseller *Congo* door David Van Reybrouck werd geschreven, niet door een Congolees. Het artikel beschreef hoe de Leuvense lezing van een groot postkoloniaal denker ooit door welgeteld één iemand bijgewoond werd, die zich nota bene van kajuit bleek vergist te hebben. Wie beluisterde ooit Afrikaanse muziek? Ikzelf nauwelijks. Nu goed, bij dat artikel mochten we 13 duotickets uitdelen aan geïnteresseerden die ons een bericht stuurden.

Er kwam geen bericht.

Ik besloot dan maar enkele mensen persoonlijk aan te schrijven.

Films, literatuur, muziek en co. zijn geen vrijblijvende, neutrale bezigheidstherapie. Ze vertellen ons iets wezenlijks over hoe andere mensen de wereld zien. We identificeren ons met makers en personages, nemen hun blik over, bevragen hun en onze eigen visies.

Daarom is het jammer dat onze culturele interesse zo eenzijdig gericht is op één taalgebied. De gemiddelde Vlaamse kaskraker is een hijgende sollicitatiebrief richting Hollywood. Als een acteur het tot Amerika schopt, en dat willen we collectief toch zo graag, mag die het enthousiast bij Lieven Van Gils komen uitleggen. Er lijkt een stilzwijgende consensus te bestaan dat onze cultuur zich aan de Angelsaksische moet spiegelen.

Is het niet opvallend dat we zo hondstrouw achter een land aanlopen dat we een dikke honderd dagen geleden nog debiel hebben verklaard?

Nu, je kunt dat verantwoorden. Op zowat elk cultureel domein heeft Amerika een pioniersrol gespeeld de vorige eeuw.

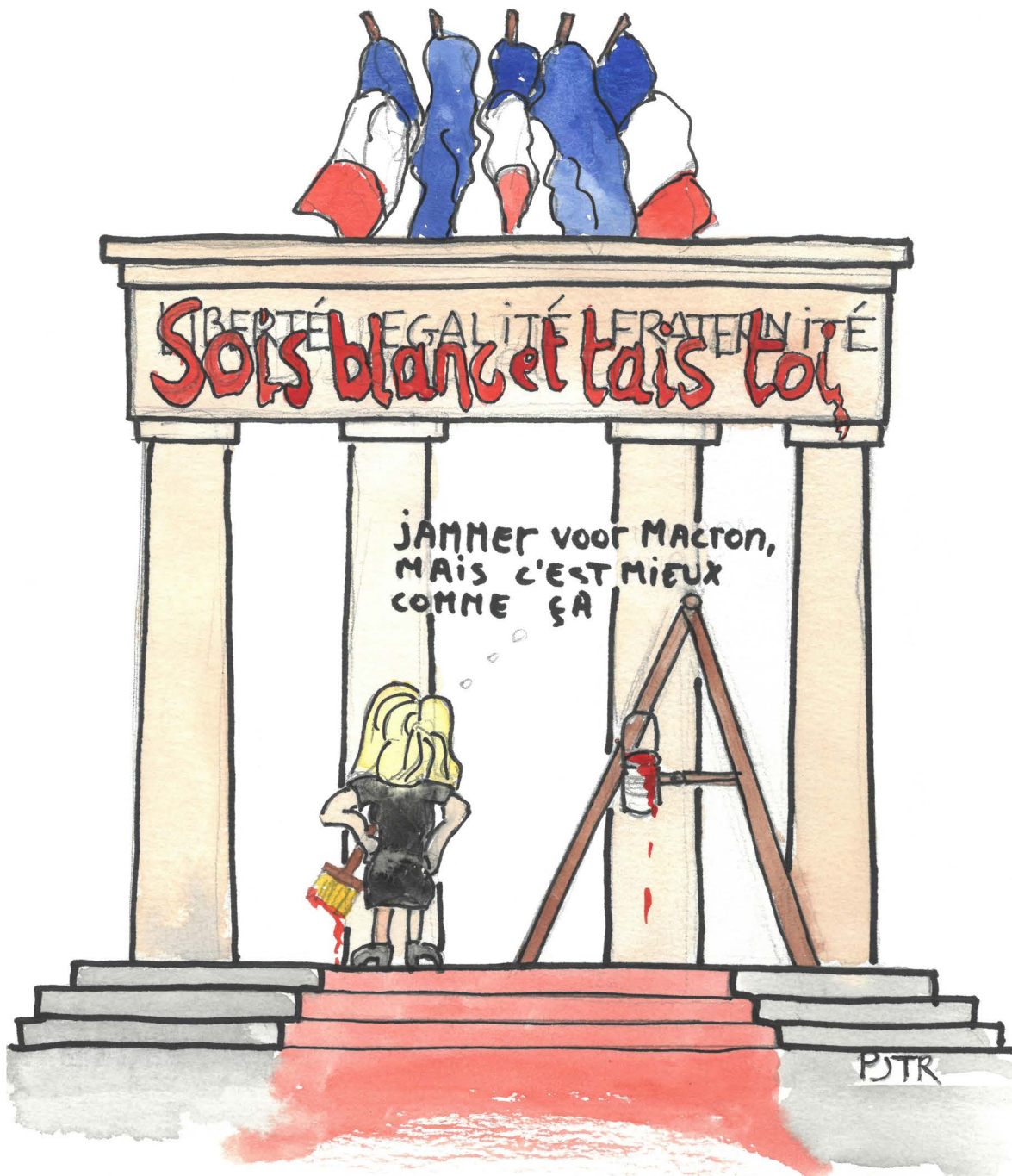
Toch is het problematisch. Er wordt weleens aangeklaagd dat we onze journaals vullen met Amerikaanse schietpartijen waarbij twee doden vallen, terwijl we massamoorden elders doodzwijgen. Maar ook in een eerder stadium, wat onze culturele interesse betreft, gaat het toch over onze interesse in mensen?

In feite zijn we de cultuur die buiten het Engelse taalgebied valt gaan discrimineren. Vaak krijgen ze een twijfelachtig etiket opgeplakt. Marokkaanse Gnawa, Ethio-Jazz en Cubaanse ritmes smijten we op het hoopje van de wereldmuziek. Een Vlaming die met Marokkanen gaat musiceren, wordt vermoedelijk onder de vlag van het sociaal-artiestiek werk geplaatst. En de Vlaamse artiest die zijn eigen taal verkiest, pulkt triestig aan zijn gitaar in het kleinkunsthoekje.

Een van de weinige Spaanstalige hits in onze contreien is *Salsa Tequila* van de Noorse popstront Anders Nilsen. Het liedje zet willekeurige Spaanse woorden op een rij en vindt dat allemaal best geinig. Als je Nilsens oeuvre erop naslaat, blijkt daar verder geen Spaans in voor te komen. De enige hit die onze culturele verwaarlozing thematiseert, lacht ermee.

Zijn wij onverschillig, vraag je je dan af? Dat denk ik niet. Misschien hebben we net nood aan een grotere onverschilligheid, in de zin dat we culturele uitingen een gelijkwaardige kans gunnen, want niet onze mening verraadt in de eerste plaats of we vooringenomen zijn maar wat we onze mening waard achten.

Nu stel ik vast dat het gros van de wereld ons cultureel geen fluit kan schelen. We zijn allemaal Amerikawatchers geworden.

Gilles Michiels

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

‘Door bepaalde standpunten zijn we in isolement geraakt’

‘Dat spreek ik echt formeel en volledig tegen’

De verschillen tussen de twee kandidaat-rectoren worden steeds duidelijker. Rik Torfs en Luc Sels over vluchtelingen, ethiek, valse geruchten en ... hun toekomst na de rectorverkiezingen.

Tekst Simon Grymonprez en Nora Sleiderink
Beeld Zourab Moussaev

De twee kandidaat-rectoren zakken voor dit interview af naar het hartje van de Leuvense studentenvertegenwoordiging (en studentenjournalistiek): 's-Meiersstraat 5. Geen boksmatch, wel een sterk inhoudelijk gesprek. Alhoewel? 'Het is voor ons allebei zaterdag.'

We zijn twee weken ver in de campagne. Kunnen jullie elk twee zaken naar voren schuiven waarin jullie vinden wezenlijk van de ander te verschillen?

Torfs: 'Het eerste wat mij te binnen schiet, is het profiel van de rector. Ik denk, en Luc kan daarin van mening verschillen, dat hij het eerder operationeel wil aanpakken. Hij wil bijvoorbeeld personeelszaken zelf aanpakken.'

'Ik zou minder operationeel werken en eerder verbindend. Ik treed ook in de buitenwereld meer op, om bijvoorbeeld politieke belangen te verdedigen. Ik wil duidelijk de stem zijn van de universiteit naar buiten toe. Daarin verschillen we.'

Wat zijn voor jullie dé kerntaken van de rector dan?

Sels: (*resoluut*) 'De externe vertegenwoordiging van de universiteit in de samenleving. Ik heb het dan niet in de eerste plaats over het publieke debat, maar wel over de besluitvorming rond de positie van de universiteiten. Het overleg met de vier andere universiteiten en de overheid in het bijzonder dus. Ik denk dat ik inderdaad qua profiel verschil van Rik. In mijn programma leg ik me wat meer toe op de interne werking van de universiteit, omdat daar ook echt wel ruimte is voor verbetering is.'

Torfs: 'De contacten met de andere universiteiten zijn belangrijk, maar ik zie de KU Leuven daar wel als trekker. We hebben ook veel belang gehecht aan politieke slagkracht. Ik vind dus wel dat wij duidelijk het initiatief moeten nemen, want anders raakt de dynamiek er onvoldoende in.'

'Je moet soms ook heel snel reageren als er zich politiek een kans voordoet. Je kunt niet altijd met iedereen diepgaand overleggen. Dat doe je later als er een bepaalde stap is genomen.'

Vindt u dan niet dat de KU Leuven een trekkersrol moet nemen, professor Sels?

Sels: 'Ik vind absoluut dat de KU Leuven onder de vijf Vlaamse universiteiten de primus inter pares moet zijn. Ik vind wél dat we in sommige dossiers door standpunten van de universiteit in isolement geraakt zijn. Er is een houding van samenwerking en respect nodig, maar natuurlijk is KU Leuven een absolute topinstelling, die naar mijn aanvoelen in de breedte de best functionerende en de best georganiseerde is.'

Professor Torfs, wij horen 'isolement'?

Torfs: 'Nee, dat spreek ik echt formeel en volledig tegen. Met de UGent hebben we samen een eredoctoraat uitgedeeld, maar kijk bijvoorbeeld ook naar andere dossiers zoals de Instellingsreview of de versoepelde taalwetgeving voor buitenlandse professoren. Wij hebben daar het voortouw genomen en hebben het akkoord van de andere universiteiten gekregen.'

'Maar natuurlijk, wat wel zo is, is dat wij op een aantal punten 'nee' moeten zeggen tegen onze partners. Wij vinden om verschillende redenen een faculteit Ingenieurswetenschappen of Psychologie in Hasselt niet opportuun. Over een verruiming van het opleidingsaanbod in Hasselt doen wij geen enkele toegeving. Op andere terreinen onderhandelen wij momenteel in alle vriendschap en zoeken we naar oplossingen.'

In het verleden hebt u zich straf uitgelaten over de UHasselt. Men zou er 'braderen met diploma's'.

Torfs: 'We zitten op vele campussen over heel Vlaanderen. Overal heb je een andere sfeer of setting waarmee je moet overeenkomen. In Limburg zijn er natuurlijk heel specifieke lokale gevoeligheden. Daar moet je rekening mee hou-

'Ik vind dat er heel veel gespind en geframed wordt'

LUC SELS
DECAAN FACULTEIT ECONOMIE

den. Af en toe een straffe uitspraak is gewoon *part of the game*. Op heel wat punten praten we en zoeken we naar oplossingen.'

Dat een andere universiteit zou 'braderen met diploma's', dat is iets wat wij u niet snel zien zeggen, professor Sels?

Sels: 'Dat klopt. Het feit dat de rectoren van de andere universiteiten van betere interuniversitaire samenwerking een programma- of agendapunt maken, geeft me te kennen dat er veel marge tot verbetering is.'

Torfs: 'Maar eerlijk gezegd, je moet de VLIR (*Vlaamse Interuniversitaire Raad, red.*) zien als wat het is. Dat is geen orgaan waar je een beleid maakt voor heel Vlaanderen. We slagen er wél in de laatste tijd, sinds die twee nieuwe rectoren er zijn in Antwerpen en Brussel, om heel goede standpunten in te nemen. We kijken nu bijvoorbeeld hoe we dezelfde reisadviezen kunnen geven aan studenten die naar het buitenland willen.'

Rik Torfs noemde Caroline Pauwels (VUB) en Herman Van Goethem (UA) een 'nieuw type rector', die zich mengt in het maatschappelijk debat. Wat denkt u daarvan, professor Sels?

Sels: 'Ik vind dat de universiteit zich moet mengen in het maatschappelijk debat. Een rector kan dat doen daar waar het de rol van de universiteit betreft, de visie op de eigen universiteit en natuurlijk het eigen domein van expertise.'

'Ik denk dat we inderdaad van stijl verschillen. We hebben zoveel sterke mensen: we moeten met de universiteit in haar volle breedte meer op het maatschappelijk debat wegen, want het is heel belangrijk dat we naar buiten treden via een gedegen wetenschapscommunicatie. Ik zie dat ofwel via stimulering van de experten in een bepaald domein, bijvoorbeeld via Metaforum, ofwel in een samenwerking tussen de rector en de experten. Maar absoluut, de rector dient zijn rol op te nemen in het publieke debat, wanneer het het hoger onderwijs in brede zin betreft.'

Torfs: 'Ik vind de rol van die experten uiteraard óók belangrijk. Maar het een sluit het ander niet uit. De rector is ook echt wel een gezicht van de universiteit. In mijn visie speelt de universiteit niet enkel een rol op het vlak van wetenschap, maar ook op moreel vlak en op het vlak van wijsheid. Die twee anderen rectoren zullen zich óók uitspreken over zaken als mensenrechten of vluchtelingen, ook als die materies niet meteen in hun *scope* van onderzoek liggen.'

Professor Sels, ziet u zichzelf spreken bij het begin van een academiejaar over vluchtelingen, zoals rector Torfs deed?

Sels: 'Dat hangt af van het thema. Ik zou een speech bij het begin van het academiejaar zelden ophangen aan een thema, tenzij dat thema dermate dominant is, wat op dat moment voor vluchtelingen en migratiegolven wel zeker opging.'

Maar u zou het doen, zelfs als het buiten uw vakgebied ligt?

Sels: 'Ik denk het wel. Maar enkel als de speech voorbereid wordt samen met een aantal experts, om tot een gedragen en multidisciplinair standpunt te komen. Ik zou proberen om met de bij ons aanwezige expertise ook op ethisch vlak tot een breder gedragen standpunt te komen.'

Torfs: 'Dat verwondert mij een beetje, Luc. Je zou zelfs voor dat ethische aspect terugdeinzen om zelf een standpunt in te nemen? Je hebt toch ook een achtergrond als intellectueel? Dan vind ik dat dat de uitkomst zou moeten zijn.'

'De vluchtelingenthematiek vind ik een typisch voorbeeld: Je kan die situatie schetsen en vanuit je eigen achtergrond tot een bepaald oordeel komen. Ik vind niet dat je als rector dan moet zeggen: We gaan anderen consulteren. Je hebt veel ethici die daar ook een mening over hebben, die meningen kunnen uiteenlopen. Een synthese brengen tussen iedereen aan de universiteit wordt dan

'Af en toe een straffe uitspraak is gewoon part of the game'

RIK TORFS
RECTOR KU LEUVEN

toch moeilijk? Je kunt toch moeilijk een politieke balans maken?

Sels: 'Ik heb natuurlijk ook mijn ethisch beoordelingskader. Maar ik vind dat de hele migratie- en vluchtelingenproblematiek ook gekoppeld moet worden aan een ruimer sociaal-economisch luik. De meningen die je daarover hoort, en ik spreek nu niet specifiek over Riks meningen, zijn vaak toch ook te sterk op pure intuïtie gebaseerd en liggen niet altijd in lijn met het wetenschappelijk oordeel of de wetenschappelijke analyse. Met andere woorden: voor het ethische aspect is er de opdrachtverklaring van de universiteit, maar zijn er veel meer dimensies dan de ethische.'

Nominatie versus aanstelling

Wat is volgens u nog een verschil, professor Torfs?

Torfs: 'Ik stel vast dat Luc verschillende dingen zegt die met structuren te maken hebben, gaande van het organiek reglement, de opdrachtverklaring, een andere rol voor het GeBu, of een verruimde Academische Raad die toch operationeler zou moeten zijn. Ik zie dat als bijzonder lastige structuurveranderingen. Verandering vergt zoeken naar een consensus met heel wat bijkomende planlast. Ten tweede zie ik een contradictie tussen een orgaan dat groter wordt en tegelijk slagkrachtiger.'

Op het ATP-debat zei u toch ook duidelijk dat er meer ATP'ers in de Academische Raad moeten?

Torfs: 'Ik heb daar geen enkel probleem mee, maar een ander probleem blijft: hoe maak je een groot orgaan operationeel? Als je dat verruimt naar 50 mensen, dan heb je bijna een parlement.'

Maar wordt het onder uw rectorschap uitgebreid voor het ATP?

Torfs: 'Ik ben daar absoluut voor. Maar ik zie niet in hoe de Academische Raad dan veel operationeler kan worden.'

Sels: 'Ik ben het met twee zaken niet eens. Ten eerste is een beperkte uitbreiding van de Academische Raad het label 'structuurhervorming' niet waard, dat heeft framing. Ten tweede: ik heb nergens gezegd dat de Academische Raad operationeel werk moet doen.'

'De ambitie ligt hoog, maar ook de organen die de Academische Raad adviseren, zouden veel sterker uit de hoek moeten komen. Tijdens de Academische Raad wordt het gros van de tijd gespendeerd aan de presentatie van teksten. Akkoord, het is een groot orgaan en ik ben het eens dat de grote nu al zorgt dat in een discussie niet alle stemmen gehoord worden. Ik zie de complexiteit dus, maar ik denk niet dat een uitbreiding met drie of vier personen de naam 'structuurverandering' waard is.'

Bent u dan bang dat er te veel in een keer zou veranderen en dat dat voor onrust zou zorgen, professor Torfs?

Torfs: 'Juristen zijn doorgaans mensen die niet enorm in structuren geloven als 'de oplossing'. Ik denk dat de universiteit, welke wijzigingen er ook komen, altijd complexe structuren zal hebben, om allerlei redenen. Ten eerste door de aard van

'Ik merk dat er uitspraken in mijn mond gelegd worden'

LUC SELS
DECAAN FACULTEIT ECONOMIE

de universiteit, die een erg speciale instelling is. Ten tweede door het feit dat wij, zelfs als universiteit, complex in elkaar zitten met een groot aantal campussen en studenten.'

'Mijn gevoel is dat we op dit ogenblik – buiten een aantal details – beter de huidige structuren verdiepen op een aantal punten en dat we structuren die misschien later aan verandering toe zijn, niet *en cours de route* veranderen.'

Professor Sels, u denkt wél dat structuurhervormingen nodig zijn?

Sels: 'Blij om te horen dat niet alleen sociologen, maar ook juristen hun beperkingen hebben. Dat brengt ons al dichterbij elkaar qua visie.' (lacht)

'Ik heb helemaal niet het gevoel dat ik in mijn programma heel hard pleit voor een debat over structuren, al willen sommigen die indruk wekken. Ik doe dat enkel waar ik de de structuren echt als grenzen interpreteer.'

'De voorbije vier jaar ben ik wat dat betreft op mijn honger blijven zitten. De samenwerking over de grenzen van de drie groepen moet absoluut een prioriteit zijn. Dat kan via heel simpele mechanismen: van dubbele aanstellingen over tweede affiliaties tot feitelijke samenwerkingsverbanden in groepsoverstijgende centra. Ik heb de ervaring gehad de voorbije jaren dat het bijzonder moeilijk is om die te creëren.'

Torfs: 'Mijn punt daarover is dat ik daar ook een grote voorstander van ben. Maar de structuren verhinderen dit niet: ook nu zijn er heel intense vormen van samenwerking. Je moet natuurlijk het initiatief wel nemen.'

Gebeurt het dan genoeg, interdisciplinaire samenwerking?

Torfs: 'Wel, ik denk dat het automatisch ook zal groeien. Je kunt het ook extra stimuleren natuurlijk.'

Maar het gebeurt dus niet genoeg?

Torfs: 'Er is voor mij genoeg bewijs dat je in de huidige structuur wel degelijk oplossingen kan vinden. Het is vooral een kwestie van dat aan te moedigen in het algemeen. Maar structuren, dat zeg ik toch ook een beetje vanuit mijn juridische achtergrond, laten meestal veel meer toe dan veel mensen denken. Mensen roepen ook vaak structuren in om hun gebrek aan denken op dat gebied te maskeren.'

'Ik wil zeker niet in de weg lopen als Luc verkozen wordt'

RIK TORFS
RECTOR KU LEUVEN

Sels: (grijnst) 'Ik hoop dat ik dat nu niet persoonlijk moet nemen?'

Torfs: 'Maar natuurlijk niet! (lacht) Dat bedoel ik ook echt in het algemeen. Er is een zekere souplesse in structuren die vaak wordt onderschat door mensen die er nog niet aan toe zijn.'

Professor Sels, hebt u nog verschilpunten?

Sels: 'De voorstellen die ik doe rond het bestuur zelf, de representativiteit van de bestuursorganen en de manier waarop we nog meer naar een eenduidige keuze kunnen gaan, zoals een nominatieprocedure voor de vicerectoren van de drie groepen.'

Torfs: 'Een nominatie geldt enkel voor de vicerectoren van de groepen. De anderen, daar beslis je toch zelf over?'

Sels: 'Dat nominatievoorstel doe ik voor wat bedrijfskundigen 'lijverantwoordelijken' noemen: de groepsvicerectoren, de decanen, de departementen, die eigenlijk hun entiteit proberen niet aan te sturen, maar als een soort primus inter pares toch richting geven.'

'Voor de expert-vicerectoren, zoals onderwijs, onderzoek of studentenbeleid, ligt dat anders. Op facultair niveau hebben we eenzelfde mechanisme. Een vicedecaan onderwijs of onderzoek wordt door de decaan voorgesteld aan de faculteitsraad. Die aanvaardt dat of niet. Ik zie die lijn liever op alle niveaus terugkomen.'

Torfs: 'Ik ben met de jaren grote voorstander geworden van heel erg open kaart te spelen met de verkiezingen. Vandaag zitten we natuurlijk met een universiteit die veel groter en stukken complexer is. De rol van vicerectoren is daarom ook *de facto* belangrijker geworden. De recente evolutie is dat er meer helderheid wordt geboden. Kijk naar Gent: het is duidelijk dat daar een rector en een vice-rector samen opkomen. Als je kijkt naar Antwerpen: daar circuleerden openlijk de namen van wie in het kamp van Johan Meeusen zaten, dan wel in het kamp van Van Goethem.'

'Ik vind dat we daarover toch duidelijker moeten zijn. Ik ben voor maximale duidelijkheid. In die zin zeg ik ook dat het voor onderwijs en studentenzaken absoluut de bedoeling is om

verder te doen met dezelfde: Didier Pollefeyt en Rik Gosselink.'

Maar was u niet ook diegene die de vorige campagne de namen van de vicerectoren niet wilde vrijgeven?

Torfs: 'Ja, maar de vorige keer kon ik heel duidelijk zeggen waarom ik ze niet wilde vrijgeven: omdat ik ze niet kende ...'

Sels: 'Welja, dat is dus ook voor mij het geval.'

Torfs: '... maar het is ook een vorm van voortschrijdend inzicht. Ik denk dat misschien toch in de toekomst een groot deel van het team als geheel zou moeten opkomen. Ik besef ook wel dat het makkelijker is als er bijvoorbeeld één vicerector is, zoals aan de UGent. Bij een groter aantal ligt dat complexer. Maar ik denk dat we in een samenleving terecht gekomen zijn waarin die transparantie steeds belangrijker wordt.'

Sels: 'Ik zit dus nu in de positie waar Rik in de vorige verkiezingen zat. Pas tijdens de campagne krijg je een beter beeld over het draagvlak van potentiële kandidaten, en zelfs dat is eigenlijk onvoldoende - vandaar de nominatieprocedure.'

Geen schoonmoeder zijn

Wat waarderen jullie aan elkaar of welke realiteiten respecteren jullie van elkaar?

Sels: 'Ik respecteer heel veel en ik durf dat ook te zeggen tijdens deze campagne. Ik wil dat ook beklemtonen: wie van ons ook de verkiezingen wint, moet zonder blutsen, builen en blauwe plekken de universiteit kunnen leiden.'

'Ik waardeer Riks welbespraaktheid. Hij is een bijzonder verstandig man. In mijn persoonlijke ervaring ook heel aangenaam in de omgang, ik heb geen enkele moeite om dat te erkennen. Ik heb respect voor iedereen die hard werkt voor deze universiteit, ook al maken ze keuzes die de mijne niet zijn. Daarom doe ik er alles aan om het debat inhoudelijk te houden.'

Torfs: 'Luc is zonder twijfel een uitstekend organisator. En die daar ook plezier in schept om dat te doen. Het zit hem in het bloed: organisatiemodellen uittekenen. Je hebt sommige sociologen die heel goed kunnen uitleggen wat er misloopt in de maatschappij, maar Luc is eerder iemand die probeert uit te maken hoe het wél kan. Ik vind hem een constructieve en constructivistische socioloog, en niet alleen een analytische die eigenlijk leidt tot doemdenken.'

U vraagt terug te gaan naar de inhoud, professor Sels. Hebt u het gevoel dat het soms te veel van de inhoud afwijkt?

Sels: 'Ik vind dat er heel veel *gespind* en *geframed* wordt. Dit is een bijzonder grote instelling: je weet nooit vanwaar de geruchten en verzinsels komen, of je zelf door bepaalde uitspraken geruchten creëert, dan wel of ze van ergens gestuurd worden. Maar ze zijn er wel.'

'Ik merk dat er uitspraken in mijn mond gelegd worden: dat ik de drie faculteiten in de geesteswetenschappen zou fusioneren - wat een absurd idee! -, tot de namen van de vicerectoren van de groepen. Wie mijn programma leest, weet dat daar niks kan van kloppen, omwille van de nominatieprocedure.'

'Ik stoer me er niet heel erg aan, maar je moet dus wel steeds blijven wijzen naar wat er écht in

je programma staat geschreven. Ik ben nog geen rector geweest de vorige vier jaar. Er zijn dossiers die ik gewoonweg inhoudelijk onvoldoende ken om daar concrete keuzes in voor te stellen, en toch merk ik dan dat er keuzes in mijn mond gelegd worden, of mij toegeschreven worden.'

Heeft u hetzelfde gevoel, professor Torfs?

Torfs: 'Ik zit in een andere positie, want ik ben vier jaar rector geweest. Soms vind ik het wel jammer dat over bepaalde dingen waar je intensief mee bezig bent, zoals het interdisciplinaire of het diversiteitsbeleid, de indruk gewekt wordt dat je daar nog niet mee gestart bent.'

'Of bijvoorbeeld de Onderwijsraad: dan ging het gerucht dat er niet genoeg terugkoppeling was, terwijl er op vier jaar tijd 40 bladzijden terugkoppeling is geweest. We zijn slechts vier keer afgeweken van een mening van de Onderwijsraad. Daar wil je dan wel een *fact checker* op. Je weet gewoon dat er bij verkiezingen interpretaties komen van een beleid die eigenlijk echt niet kloppen.'

Met welke KU Leuven-rector uit het verleden identificeren jullie zich en waarom?

Torfs: (*resoluut*) 'Voor mij is dat zonder twijfel Pieter De Somer. Ik heb die eigenlijk vrij goed gekend, omdat ik toen studentenvertegenwoordiger was in de Academische Raad, toen hij daar dus ook zat. De Somer was een heel verstandig man, dat is misschien een verschil met mij. (*lacht*) Maar hij was ook iemand met enorme moed. Hij was een man die politiek echt meespeelde. Dat probeer ik ook te volgen.'

Sels: 'Ik zal niet Rik Torfs zeggen, want dat is geen vorige rector maar de huidige rector en valt dus niet binnen de spelregels. (*lacht*) Ik zal ook niet Pieter de Somer zeggen, want die is jammerlijk overleden een aantal maanden voor ik startte als student aan de universiteit in 1985.'

Torfs: 'Maar het causaal verband wordt nog onderzocht!' (*lacht*)

Sels: 'Je kan moeilijk uitspraken doen over iemand die je niet echt beleefd hebt, toch minstens als doctorandus of prof. Ik zie geen perfecte overeenkomst. Als jullie echt een antwoord willen, dan denk ik eerder aan Marc Waer. Als decaan heb ik goed met hem samengewerkt, omdat het debat over de integratie van de hogeschoolopleidingen toen op een constructieve manier is gevoerd.'

Wat gaan jullie doen als jullie niet verkozen worden?

(*Beide kandidaten zijn een beetje verstomd*)

Sels: 'Er staan in principe nog een heel pak projecten te wachten binnen de raden van de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen. Dat is het gevolg van de beslissing die ik genomen heb om de nieuwe decaan, hem of haar, te ondersteunen.'

'Ik zal ook heel trouw mijn diensten terug aanleveren aan de universiteit en ik zie dan wel verder. Ik plan sowieso tot eind december actief te blijven aan mijn faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, zodanig dat de overgangperiode naar een nieuwe decaan vlot kan geregeld worden. Daarna denk ik dat ik wel eens recht heb op een sabbatical - en dan weet ik ook al waar. Dan zal ik *down under* op grote veilige afstand zitten. Dat zijn plannen voor januari 2018. In de turbulentie van mijn leven kan dat natuurlijk andere wegen uitgaan.'

Torfs: 'Ik wil zeker niet in de weg lopen als Luc verkozen wordt. Dat is het allerbelangrijkste en daar zal ik wel voor zorgen. Hij zal geen schoonmoeder hebben. Ik kijk altijd voorwaarts, nooit om.'

VERVOLG VOORPAGINA: EEN EVALUATIE VAN VIER JAAR DUURZAAMHEID AAN DE KU LEUVEN

Vallen en opstaan

De hervormingen zijn nog te vaak een verhaal van vallen en opstaan. Dat het niet makkelijk is geweest, onderschrijft Malfliet ook zelf. Het 'pionierswerk' dat geleverd is door de verschillende organen was noodzakelijkerwijs een werk van 'ingetogen onverzettelikheden' en 'veel veerkracht'. Verscheidene voorstellen, zoals een certificeringssysteem voor duurzame cursussen, bleven steken in het academische moeras en raakten niet voorbij de Onderwijsraad. Niet iedereen in die hogere raden, waaronder ook het GeBu, blijkt duurzaamheid als meer te zien dan een marginale zorg.

'De universiteit doet gemeentelijke inspanningen rond duurzaamheid, maar de duurzame reflex zit nog niet helemaal in de genen', stelt professor Bart Muys. 'Topuniversiteiten uit het buitenland zien duurzaamheid als een troef en pakken daar veel meer mee uit. Aan de KU Leuven heerst echter nog te vaak het principe dat duurzaamheid iets is wat zo moet omdat het tegenwoordig niet anders kan. Dat is jammer, want het kan ook een win-win-verhaal zijn.'

Een goed begin

De nieuwe werkgroepen, zoals het Green Office, lijken nog vaak te druk bezig hun eigen bestaan te verzekeren, waardoor ze nog niet op volle capaciteit kunnen draaien. Nikkie Melis, adviseur Duurzaamheid, is zich bewust van de vele mogelijkheden. 'Tevrede ben ik nog niet. Eigenlijk zijn we pas in 2014 wakker geworden wat betreft duurzaamheid. Een kind van vier jaar is nog niet door alle kinderziekten gegaan. Zo hadden we een duurzaamheidsforum voor de campussen voorzien, dat er uiteindelijk niet is gekomen, voornamelijk door personeelstekort. Er mag wel een collega bij die duurzaam on-

derwijs mee ondersteunt.' Niettegenstaande geeft Melis aan trots te zijn op wat wél bereikt is. 'Persoonlijk ben ik bijvoorbeeld heel blij met de inspanningen van Alma tijdens Dagen Zonder Vlees.'

Al bij al overheerst het gevoel dat het weliswaar 'een goed begin is, maar...'. Om van duurzaamheid echt een sleutelwoord te maken binnen de KU Leuven, is nog meer daadkracht en trots nodig.

Meer duurzaamheid: het is een van de zaken waar zowel Rik Torfs als Luc Sels het over eens zijn. Dat mag op zich niet verbazen:

net als 'liefde' en 'onderdak' is het iets waar niemand ooit tegen is. De manier waarop, en de relatieve prioriteit die duurzaamheid moet krijgen binnen de KU Leuven, liggen echter nog ter discussie. Alle nieuwe structuren ten spijt is er namelijk nog geen sprake van een duurzame reflex op alle niveaus van de KU Leuven. Eén ding is zeker: de nieuwe rector zal alvast een hele boterham hebben aan de toekomst van Malfliets nalatenschap.

© Anneka Robeys

VRIJE TRIBUNE

Naar een duurzame duurzaamheidsdienst

Een raad, werkgroep-labo's, klankbordgroepen, een Green Office, ecoteams, enzovoort; er bestaat heel wat om je als student in te zetten voor duurzaamheid aan de KU Leuven.

Toch is dat tegelijkertijd niet eenvoudig. Wie heeft welke bevoegdheden? Hoe hangt alles samen? Wie zetelt waar? Het zijn maar enkele vragen die ik me stelde aan het begin van mijn mandaat duurzaamheid bij de Studentenraad KU Leuven. En ik moet bekennen dat ik na een jaar op sommige vragen nog geen duidelijk antwoord kan geven. Ligt dat aan mij? Misschien, maar er is volgens mij zeker nog een andere oorzaak.

De dienst Duurzaamheid is een nieuwe dienst en heeft moeten zoeken naar goede structuren. Graag zou ik een oproep willen doen om te blijven zoeken. Het werk is nog lang niet af. De complexe structuur die er nu is, zorgt voor misverstanden en frustraties.

Zo is er een Duurzaamheidsraad waar bepaalde faculteiten geen vertegenwoordiging in hebben. Werkgroep-labo's met een onduidelijk statuut. Werkgroep-labo's die enkel op papier lijken te bestaan. Een Green Office dat duidelijk nog op zoek is naar welke rol het kan en moet spelen. Beleid beïnvloeden en maken of een laboratoriumfunctie als doelstelling hebben, het is een wezenlijk verschil. Dat verschil is nu soms niet duidelijk. De samenstelling van de Duurzaamheidsraad is daarbij deel van het probleem. Doordat niet elke faculteit er gehoord wordt, mis je de broodnodige voeling met de universiteit. Ook de campussen buiten Leuven kennen weinig tot geen voeling met de Duurzaamheidsraad.

De dienst Duurzaamheid moet een visie uitstralen, maar slaagt daar nog niet altijd in. Niet omdat de visie er niet is, maar omdat ze dispaaraat tot stand komt en zo ook gedragen wordt. De vele tussenstructuren remmen de vele positieve energie die er is. Ik heb niet de intentie om met het opgesto-

ken vingertje de balans te maken van de dienst Duurzaamheid. Integendeel, ik heb dit jaar met veel plezier samengewerkt met de warme mensen die het Zwartzusterklooster bewonen. We zijn samen terecht fier op de Ecochallenge. Een voorbeeld van een project dat door onduidelijk statuut eerst dreigde teloor te gaan. Samen met de Studentenraad KU Leuven heeft het Green Office gezocht naar een oplossing die snel en efficiënt tot goed resultaat leidde.

Dat is waar we volgens mij moeten naar streven. Transparantie, eenvoudige structuren en voeling met de gehele universiteit. Dit is een oproep naar evaluatie en verdere stappen in de goede richting. Ik ben dan ook blij dat beide kandidaat-rectoren erkennen dat er nood is aan een representatieve Duurzaamheidsraad waarin elke faculteit vertegenwoordigd wordt. Dat zal ervoor zorgen dat het duurzaamheidsbeleid breder gedragen wordt en dus ook een grotere impact heeft.

Tom Merlevede
Tom Merlevede is
Duurzaamheidsmandataris bij de
Studentenraad KU Leuven.

Hoe democratisch zijn onze studentenvertegenwoordigers?

Studentenkringen vertegenwoordigen de student op hogere niveaus. Dat de kiesweken wat doen denken aan brood en spelen, weet iedereen. Toch vinden velen het kiessysteem democratisch.

Tekst Rosalie Waelen
Beeld Seppe Duwé

De kiesweek: beter bekend als een week waarin een kring haar studenten eten, drinken en activiteiten aanbiedt tegen democratische prijzen, of zelfs gratis en voor niks. Het fenomeen is een traditie onder Leuvense kringen die inmiddels al decennialang meegaat. Zo is het bijvoorbeeld al 87 jaar geleden dat de kiesweek van Ekonomika (inmiddels de grootste van allemaal) voor het eerst plaatsvond.

Studentenkringen vertegenwoordigen de studenten van een bepaalde faculteit of opleiding op hogere beslissingsniveaus. Daarnaast organiseren ze allerlei activiteiten, zoals TD's en cantussen. Vooral voor die eerste functie is het belangrijk dat studentenkringen democratisch verkozen worden. Vandaar de kiesweken: via een campagne proberen de verschillende opkomende kringen studenten te overtuigen om voor hen te stemmen.

Kiesweken zijn weliswaar een traditie, maar ze zijn niet verplicht. 'Voor de kiesweek zelf zijn er van LOKO uit geen richtlijnen, ook het kiesdebat is niet verplicht', vertelt Niels Decoster, Stafmedewerker bij LOKO (Leuvense Overkoepelende Kring-Organisatie). De enige voorwaarde waar van LOKO uit aan voldaan moet worden, is het behalen van een kiesgrens van tien procent, om als kring aan rechtsgeldige studentenvertegenwoordiging te kunnen doen. Als minder dan tien procent voor de opkomende ploeg stemmen, moeten er opnieuw verkiezingen worden georganiseerd.

In eerste instantie draait de kiesweek dus niet om de feestjes en het eten, maar om het kiezen van een nieuwe groep studentenvertegenwoordigers. Toch lijken de kiesweken vaak juist de nadruk op dat eerste te leggen, terwijl het inhoudelijke aspect naar de achtergrond verdwijnt. Bovendien is er in de meeste gevallen maar één ploeg die zich kandidaat stelt, en stemt er soms slechts een klein percentage van de studen-

ten effectief op de verkozen ploeg. Sommigen zien dat als een gebrek in de vertegenwoordiging.

Natuurlijk is het niet voor elke functie even belangrijk dat de bevoegde persoon democratisch verkozen wordt. De onderwijsvertegenwoordigers hebben een ander statuut dan, bijvoorbeeld, degene die de functie fakbar bekleedt. Onderwijsvertegenwoordigers worden bovendien apart van de gewone kiesploeg verkozen en moeten aan andere voorwaarden

'Met kiesweekevenementen kun je studenten bereiken die normaal gezien niet geïnteresseerd zijn in studentenvertegenwoordiging'

LUKAS DE BACKER
PRESSES VAN VTK

voldoen dan zij die de student over feestzaken of fietsboetes moeten vertegenwoordigen. De democratische gebreken van de kiesweken moeten daarom niet worden overdreven.

Interesse wekken

De verkiezingsprocedure gaat als volgt: een kring vormt één of meer kiesploegen en stelt een neutraal comité aan, zij zorgen ervoor dat alles volgens een kiesreglement verloopt dat aan bepaalde voorwaarden moet voldoen. Verder moet elke kiesploeg beleidsstandpunten opstellen, die worden vaak gebundeld in een visieboekje. De meeste kringen houden ook een kiesdebat, waarbij de studenten de kans krijgen het opkomend presidium aan een vragenvuur te onderwerpen. Na een week campagne wordt er gestemd, dat gebeurt meestal online, enkel Industria blijft daarin hipster en stemt op papier.

De kiesweek speelt een belangrijke rol in het overdragen van de visie van de ploeg. 'Je kan zoveel kiesboekjes schrijven als je wil, maar als niemand het leest maakt het niets uit. Met een kiesweek kan je studenten tonen wat je in je mars hebt', aldus Bram Van Baelen, voorzitter van LOKO. Door een week lang een hoop evenementen te organiseren krijgt een kiesploeg dus de kans om ook hun visie aan de studenten kenbaar te maken. 'Mensen zijn niet altijd op de hoogte van de inhoud van de studentenvertegenwoordiging en dan geeft een kiesweek, zeker op het vlak van evenementen, toch in elk geval een indruk van de capaciteiten en de ambitie van een ploeg', aldus Van Baelen.

'Aan de hand van die evenementen kun je studenten bereiken die normaal gezien niet geïnteresseerd zijn in studentenvertegenwoordiging', vindt ook Lukas De Backer, preses van de Vlaamse Technische Kring (VTK). 'Of ze daar dan hun keuze van laten afhangen is misschien wat veel gezegd. Maar ik denk wel dat studenten daarvoor meer betrokken kunnen raken in wat er speelt binnen VTK.'

Brood en spelen

De kiesweek is niet alleen een handige manier om studenten te bereiken. Het is ook een uitstekende manier om te zien hoe goed een presidium functioneert. 'Een kiesweek zie ik vooral als een proefdraaiweek voor het nieuwe presidium, zo kunnen de studenten én het presidium zelf zien hoe ze functioneren en wat nog verbeterd kan worden', vertelt Sophie Tielemans, de opkomende preses van NFK, de Nieuwe Filosofische Kring.

Een veel gehoorde kritiek is echter dat de kiesweekactiviteiten een manier zijn om stemmen te kopen. Zeker in het geval van Ekonomika, waar de student drie dagen lang gratis kan

Wat als de lolploeg wint?

In het gunstigste geval maakt de lolploeg de kiesweek wat ludieker en competitiever voor de serieuze ploeg. Maar wat als de lolploeg daadwerkelijk de favoriet blijkt te zijn?

De lolploeg is een van die fenomenen die niet meer weg te denken is uit de kiesweek. Vooral in de grote kringen is het gebruikelijk dat er elk jaar minstens één lolploeg opkomt. Deze organiseert dan alternatieve activiteiten of probeert het kiesdebat wat gezelliger te maken. Maar in de meeste gevallen probeert de lolploeg zo min mogelijk in het vaarwater van de echte ploeg te komen.

'Of een lolploeg ook officieel wordt ingeschreven bij LOKO hangt eigenlijk van de kringen af. Zij kiezen zelf hoe ze daar mee omgaan', legt Niels Decoster van LOKO (Leuvense Overkoepelende Kring-Organisatie) uit.

In het geval van de Vlaamse Technische

dat nog nooit voorgekomen en moest dat toch gebeuren zal men gewoon een hervervkiezing houden. 'Het is in ieder geval nooit zo dat men ook daadwerkelijk verwacht dat een lolploeg de presidiumtaken op zich zou nemen als ze effectief verkozen wordt', vertelt Decoster. 'Als de opkomende ploeg niet genoeg stemmen behaalt is er altijd nog de mogelijkheid hervervkiezingen te houden, het liefst zo snel mogelijk maar dat kan desnoods in de eerste vier weken van het nieuwe academiejaar.'

Zo "won" dit jaar de lolploeg bij Medica. De opkomende ploeg 'Legend of Medica' kreeg 329 (36,8%) van de stemmen, terwijl 530 man (59,28%) stemde voor 'Legend of Medica', met

'Niemand verwacht dat een lolploeg de presidiumtaken op zich zou nemen als ze effectief verkozen wordt'

NIELS DECOSTER
STAFMEDEWERKER BIJ LOKO

Kring (VTK) is het bijvoorbeeld zo dat er een aparte stemming is voor de lolploegen, daar komen er namelijk elk jaar wel twee of drie lolploegen op. 'Náást de stemming op de opkomende kiesploeg kunnen de studenten ook stemmen op de lolploeg die ze het tofste vonden. De strijd is dan intern tussen de lolploegen. Zo kunnen de lolploegen geen stemmen afpakken van de serieuze ploeg', vertelt preses Lukas De Backer.

Bij Politika is er daarentegen meestal maar één ploeg en die helpt de serieuze ploeg juist bij het halen van genoeg stemmen om aan de kiesgrens te voldoen. 'Wij hebben altijd één serieuze ploeg die opkomt en dan nog een lolploeg. Die komen gewoon op voor het plezier en om mee te helpen die kiesdrempel te halen, omdat veel sneller geneigd om toch te gaan stemmen als ze zoiets hebben van -ja dat was wel grappig.'

Maar zijn er ook kringen waarin een lolploeg echt kan winnen? Voorzover Decoster weet is

sympathie voor de lolploeg 'Socialistische Onderbetaalde Onderzoekers en Artsen'.

Dat is echter niet zo'n groot probleem, aangezien studenten er van op voorhand bewust van werden gemaakt dat de lolploeg nooit gestemd kon raken. Dus hoewel de lolploeg de meeste sympathiestemmen heeft gekregen, worden deze gewoon bij de voorstemmen voor de serieuze ploeg geteld. Hier hangen dan ook geen gevolgen aan vast. 'Moest er echt op de lolploeg gestemd kunnen worden zou de stemming er hoogstwaarschijnlijk anders hebben uitgezien', merkt Arno Cuvry, Vicepreses van Medica op.

Ook volgens LOKO's voorzitter Bram Van Baelen zal de lolploeg nooit een echte bedreiging kunnen vormen voor de serieuze ploeg. 'Lolploegen zijn natuurlijk leuk omdat het voor een beetje competitiviteit zorgt en allemaal wat ludieker maakt. En dat daar dan wat regeltjes achter zijn, is allemaal voor de sport.' (Rosalie Waelen)

Kiesweek VTK 2017

kiesweken

eten, drinken en feesten op het Ladeuzeplein. Hoe inhoudelijk is de verkiezingscampagne dan nog?

Van Baelen vindt dat een te makkelijke kritiek: 'Kringen organiseren door het jaar heen zeer veel evenementen, want een kring doet nu eenmaal meer dan alleen onderwijsvertegenwoordiging en het aanbieden van een cursusdienst. In die zin kan een kiesweek een goede indicatie zijn van wat een ploeg kan.'

Populisme versus inhoud

De goedkope activiteiten en versnaperingen zijn al jaren een terugkerend fenomeen in de kiesweken. Maar ook de kritiek op het populistische gehalte van de kiesweken is inmiddels een jaarlijkse traditie geworden. 'Ieder jaar na de kiesweken komt dezelfde kritiek weer boven: namelijk dat de verkiezingen zo weinig inhoudelijk zijn', beaamt Decoster.

Volgens Decoster is er op dat inhoudelijke vlak echter een positieve tendens zichtbaar. 'De mate waarin kringen het inhoudelijk aspect van studentenvertegenwoordiging koppelen aan de kiesweek stijgt. Gratis of goedkoop eten en drinken voorzien is niet meer het enige doel.'

Bovendien kunnen studenten niet alleen tijdens het kiesdebat in de kiesweek hun zegje doen aan de studentenvertegenwoordiging. Het hele jaar door zijn kringvergaderingen open voor de achterban. Het probleem is echter dat de student in de meeste gevallen daar niet actief voor worden uitgenodigd en daarom niet op de hoogte zijn.

'Onze KV's (Kringvergaderingen, red.) en OV's (Onderwijsvergaderingen, red.) zijn open vergaderingen, iedereen is welkom', bevestigt Gust Buelens, kringcoördinator van Politika. 'Daar wordt alleen niet echt over gecommuniceerd.'

Volgens de voorzitter van LOKO is het overigens niet alleen binnen studentenvertegenwoordiging een uitdaging

om de achterban te laten participeren in de besluitvorming. 'Bij alles, bij politiek in het algemeen - en studentenvertegenwoordiging is op dat vlak een beetje politiek - is het zo dat je veel informatie moet hebben voordat je grondig mee kan discussiëren omdat discussies vaak erg technisch of complex zijn. We proberen studenten altijd te laten participeren of nadenken, maar in de praktijk is dat niet altijd haalbaar', legt Van Baelen uit.

Stemmen met maar één optie

Naast de beperkte rol van de inhoudelijke campagne kent de kiesweek nog een ander gebrek: er is meestal maar één ploeg om op te stemmen. Zelfs in de grotere kringen als VRG en Ekonomika moest men het de voorbije jaren met maar één serieuze ploeg doen. Dat maakt de kiesweek op vlak van competitiviteit natuurlijk weinig uitdagend.

Volgens Van Baelen is dat echter niet noodzakelijk een probleem. 'Voordeel van één ploeg is dat ze op zoek moeten naar een consensus en dat de beste kandidaten bijeen blijven. Bij twee ploegen verlies je altijd een deel goede mensen omdat ze in de andere kiesploeg zaten.'

Politika's kringcoördinator Buelens bevestigt dit: 'Een aantal jaar geleden waren er effectief twee serieuze ploegen en dan was het grote probleem dat de bekwame mensen in verschillende ploegen zaten. Achteraf zijn die dan ook bij de winnende ploeg gezet.'

Kiesgrens

De kiesgrens houdt in dat minstens tien procent van de stemgerechtigde studenten van een kring hun stem moeten uitbrengen in de kiesweek. Sommige kringen leggen de lat voor zichzelf echter nog hoger. Zo wordt bij Politika een kiesploeg pas aangesteld als zij twintig procent van de studenten aan het stemmen krijgen en bij de Psychologische Kring gebeurt dat zelfs pas bij 25 procent. Als zij die grens niet halen zullen er herverkiezingen moeten plaatsvinden, maar zolang er op facultair niveau wel meer dan tien procent van de studenten heeft gestemd zullen daar geen rechtsgevolgen aan verbonden zijn.

Het quorum van tien procent is namelijk bepaald in een decreet over studentenparticipatie in het hoger onderwijs. Die kiesgrens geldt dus voor studentenparticipatie aan alle hogescholen en universiteiten in Vlaanderen. Alleen de VUB (Vrije Universiteit Brussel) hanteert een quorum van 25 procent. Maar dat percentage werd er dit jaar door 7 van de 9 kringen niet behaald, liet *De Moeial*, het studentenblad van de VUB, vorige week weten.

In Leuven vormt de kiesgrens bij de meeste kringen geen enkel probleem. 'In de voorbije jaren is het nooit voorgekomen dat een kring de kiesdrempel van 10 procent niet haalde. Het percentage schommelt in de meeste gevallen eigenlijk altijd rond de 25 à 30 procent', vertelt Decoster.

'Ieder jaar komt dezelfde kritiek boven: dat de verkiezingen zo weinig inhoudelijk zijn'

NIELS DECOSTER
STAFMEDEWERKER LOKO

Solo = slim?

Studentenkringen houden verkiezingen in team. De student kiest dan vaak tussen een serieuze ploeg en een lolploeg. Maar LBK en Alfa bewijzen dat het zo niet hoeft, want zij verkiezen kringleden apart.

Tijdens de kiesweken kunnen de studenten stemmen voor wie hen zal vertegenwoordigen op hogere beslissingsniveaus. Vaak is er echter weinig keuze: bij de meeste kringen komt er slechts één kiesploeg op, meestal vergezeld door een of meer lolploegen die niet serieus meedingen naar de kroon. Sommigen zien dat als een gebrek in de vertegenwoordiging.

Dat ligt echter helemaal anders bij de Landbouwing (LBK) en de kring van de archeologen (Alfa). Bij hen komen presidiumleden immers helemaal alleen op voor een functie, in plaats van in team. Net zoals dat voor onderwijsvertegenwoordigers het geval is, worden al hun leden dus apart verkozen.

Bij LBK organiseren de opkomende kringleden activiteiten tijdens de kiesweek. 'Op de kiesshow kunnen de kandidaten zich, vaak ook op ludieke wijze, kort voorstellen en krijgt elke kandidaat of werkgroep vragen van ere-leden, huidig bestuur of geïnteresseerden', vertelt Alexander Hansen, preses bij LBK. 'Ook worden de

'Zolang studenten niet weten waarvoor ze stemmen, zal het in mijn ogen helaas altijd deels populistisch blijven'

ALEXANDER HANSEN
PRESES VAN LBK

kandidaturen, samen met hun korte motivatie, online beschikbaar gesteld voor iedereen.'

Bij Alfa organiseert het opkomende presesduo alle activiteiten van de kiesweek. 'Dat maakt het systeem bij ons heel zwaar voor de preses en vicepreses die opkomen', vertelt Alfa's preses, Wouter Vennekens.

Democratische insteek

LBK hanteert die aparte verkiezingsprocedure niet zomaar: 'We zijn er bij LBK van overtuigd dat het verkiezen van individuen democratischer is en daarenboven veel transparanter', vertelt Hansen. 'Bovendien heerst er bij LBK een zeer gemoedelijk

en haast familiaal klimaat. Wij houden graag de drempel tussen het presidium en de student zo laag mogelijk.'

Bram Van Baelen, voorzitter van LOKO (de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie), ziet voorde-

len in beide systemen. 'Als je in een ploeg opkomt, weet je wat je aan elkaar hebt. Dan geef je het signaal dat je één ploeg bent die kan samenwerken en dan kun je mensen ook plaatsen op de functie die hen het beste past. Anderzijds is natuurlijk het voordeel dat je bij het individuele kiessysteem nog beter iedereen op zijn persoonlijke capaciteit kunt verkiezen.'

Ook zou het individuele systeem drempelverlagend kunnen werken. 'Mensen stellen zich zo misschien sneller kandidaat, ik kan me voorstellen dat sommigen afgeschrikt raken om in een hecht presidium te gaan', meent Van Baelen. Ook Hansen haalt dat argument aan: 'Door in groep op te komen creëer je volgens ons eenvoudiger een hiërarchie. Bovendien is de kans dat een bestaande vriendengroep opkomt ook groter, wat anderen misschien kan weerhouden om bij het presidium te gaan of nog anderen dan juist weer zou 'verplichten' om dat wel te doen.'

Kritiek op de 'gewone' verkiezingen is ook dat er vaak weinig inhoudelijk campagne wordt gevoerd. Volgens Hansen komt het andere verkiezingssysteem enigszins tegemoet aan dat probleem. 'Al moet ik toegeven dat ik vorig jaar in tijden van verkiezingen nog niet de helft wist van wat ik eigenlijk had kunnen weten', lacht hij.

'Wij proberen dit jaar alle info vrij te geven zodat er volgende week op onze kiesshow toch inhoudelijk serieuze vragen kunnen beantwoord worden', vult Hansen aan. 'Maar ik moet wel zeggen dat ik van mening ben dat we daarin nog niet staan waar ik de kring graag zou zien staan.'

LBK wil verder evolueren naar een nog opener beleid en betere communicatie rond de verkiezingen zodat 'de beste stuurlied niet langer aan wal staan'. Deze boodschap naar alle studenten brengen is echter moeilijk: 'Veel studenten zijn zich echt niet bewust hoeveel tijd en organisatie er achter een quiz, TD, sportactiviteit of hun cur-

sussen kruip', meent Hansen. 'Ik wil graag de komende jaren meer bewustwording zien voor wat studentenvertegenwoordigers doen. Zolang studenten niet weten waarvoor ze stemmen, zal het in mijn ogen helaas altijd deels populistisch blijven.'

Gelijk stemrecht noodzakelijk

Dat dit kiessysteem voor een veel uitgebreidere keuze dan het normale systeem zou zorgen, is ook niet helemaal waar. 'Dat twee mensen voor eenzelfde functie opkomen en er effectief gekozen moet worden, gebeurt helaas zeer weinig. Wanneer mensen dezelfde functie ambiëren, gaan ze vaak met elkaar aan tafel zitten en zoeken ze een compromis', vertelt Hansen. 'De meesten verkiezen jammer genoeg nog om niet tegen elkaar op te komen: spijtige zaak.'

Volgens Hansen blijft het democratisch verkiezen van studentenvertegenwoordigers een prioriteit: 'We vertegenwoordigen de studenten bij LOKO, waar we soms zeer direct het Leuvense studentenleven vorm geven. Wij bepalen hoe duur hun cursussen en pintjes zijn, en we besturen ook wel degelijk een vzw. Al deze zaken zijn voor mij zo belangrijk dat een gelijk stemrecht absoluut noodzakelijk is. Ik denk dat we als kringen nog harder moeten inzetten op onze profilering om nog meer studenten te kunnen bereiken.' (Arne Sonck)

Het Openbaar
Entrepot voor de
Kunsten (OPEK)
de Vaartkom woensdag
vrijdag een do
kamer voor een
avond waar de
van de fotograf
centraal stond.
Peter van Agtm
(portret linksbo
oorlogsfotograf
van het prestig
Magnum, maak
dit evenement
Mosoel - Leuve

Beeld Kalina De Blauwe
Tekst Paul-Emmanuel D

De Donkere Kamer

de
(K) aan
erd
nkere
n
kunst
ie

nael
(ven),
af én lid
ieuze
kte voor
de trip
en.

e
emeyere

INTERVIEW ANANYA ROY

'Het Trumpregime is fascistisch'

Professor Ananya Roy zal Donald Trump en zijn trumpisme nooit normaliseren. 'Dit is het moment in de VS voor progressieve fracties om zich te organiseren over alle bewegingen heen.'

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere en Simon Thys
Beeld Kalina De Blauwe

Donald Trump is nu al meer dan 100 dagen president van de Verenigde Staten. Daarmee is de term trumpisme meteen gelanceerd, al geldt trumpisme niet alleen voor de VS maar voor veel westerse democratieën. Trumpisme is, om het kort te stellen, het beschermen van de welvaartsstaat gesteund door antiglobalisering en nationalisme. Dat is vaak te vinden op de rechterflank van het politieke spectrum, denk maar aan Le Pen en Wilders, maar ook links maakt zich er schuldig aan, zie bijvoorbeeld de Spaanse politieke partij Podemos.

Dat wordt nog eens getopt door identiteitspolitiek en in de VS meer bepaald door *white identity politics*, vindt Ananya Roy. Trumpisme wordt gesteund door de witte arbeidersklasse, niet door iedereen die getroffen is door de slechte economische situatie. De ironie hierbij is dat niemand rond Donald Trump de arbeidersklasse vertegenwoordigt, meent professor Roy.

Mensen komen op straat om te protesteren tegen Donald Trump en zijn trumpisme, maar hoe moeten we protesteren? Zoals de recente gewelddadige protesten in Berkeley?

Ananya Roy: 'De vroege protesten demonstreerden dat we het beleid niet zullen aanvaarden. Wat interessant is, is dat veel protesten gewelddadig genoemd worden. Maar hoe is de term gewelddadig gebruikt?'

'In Berkeley waren het eerst vooral studenten die vuilnisbakken in brand staken of een raam stuk gooiden. Dat wordt gelabeld als geweld. Maar wanneer een spreker haat uitdrukt tegenover minderheden, wordt dat niet gelabeld als geweld. Dat is wel degelijk geweld.'

'Wanneer ik in Berkeley studeerde, waren er veel stakingen en protesten tegen besparingen. De politie rukte dan uit en sloeg meermaals studenten en professoren. Toch wordt het geweld van de politie vaak niet beschouwd als geweld.'

Divided Nations of America

Denkt u dat de protesten zich kunnen verenigen tot een beweging?

'Er is geen beweging zoals Occupy Wall Street of Black Lives Matter. Die bewegingen creëren een basis voor wat we nu zien: ze leerden ons hoe te protesteren.'

'De mop is: witte vrouwen konden niet eens hun stem uitbrengen voor een andere witte vrouw!'

'De grootste opgave zal het ingaan tegen de normalisering van trumpisme worden. Mensen zullen accepteren dat dit normaal is en ik weet niet of we daartegen een coherente beweging bijeen gaan krijgen.'

'Een extra moeilijkheid is dat de democratische partij versnipperd is. Er is geen politieke partij met een charismatische leider waar rond mensen zich kunnen organiseren. De Women's March was een momentum, maar dat is al weer verdwenen.'

Hebben we iets nodig zoals een alternatieve versie van de Tea Party dan?

'De Tea Party was goed gefinancierd door rechtse groeperingen. Er zit weinig geld achter linkse bewegingen. Rechtse bewegingen zijn vaak coherenter, ook omdat ze een duidelijke agenda hebben. Links heeft een erg brede agenda dus is ze vaak niet zo goed georgani-

seerd. Al is dit het moment in de VS voor progressieve fracties om zich te organiseren over alle bewegingen heen.'

Als de protesterende mensen meer zouden gaan stemmen zijn, dan was er misschien een andere uitkomst en was er geen beweging nodig.

'Zwarten en Latino's gingen minder stemmen en als ze gingen stemmen, stemde 90 procent voor Hillary Clinton. Witte stemmers, ongeacht gender of klasse, stemden voor Trump. Een van de grootste puzzels om op te lossen is dat het een uitdaging is voor de vrouwenbeweging. Dat is waarom ik sceptisch ben. Witte *suburban* vrouwen stemden voor Trump en niet voor Hillary. De mop is: witte vrouwen konden niet eens hun stem uitbrengen voor een andere witte vrouw! De cijfers tonen dat de witte arbeidersklasse voor Trump stemde.'

'Niemand dacht dat witte, opgeleide, *suburban* vrouwen voor Trump zouden stemmen wanneer je de eerste vrouw hebt die voor presidentschap gaat.'

AmeriKKKa

U stelt dat Trump 'white supremacy' institutionaliseert. Dat is toch niet nieuw in de VS?

'White supremacy gaat inderdaad al lang mee in de VS. Het is een land dat gesticht is op slavernij en neokolonialisme. Maar in de moderne geschiedenis hebben we nog geen president gehad die openlijk *white supremacist* is en onderschreven wordt door de KKK. Hij wordt omringd door *white supremacists* zoals Steve Bannon.'

'Dit is een breuklijn want het bevestigt niet enkel *white supremacy* maar ook een

soort van wit, separatistisch nationalisme.'

Willen Trump en co. de tijd terugdraaien?

'Ja, de opkomst van Trump dwingt ons om een nieuwe geschiedenis van de conservatieve beweging in de VS uit te tekenen. We begrijpen dit soort conservatisme niet eens want het werd altijd afgedaan als extremitistisch. We kunnen deze mensen niet serieus nemen. De enige manier om dit fenomeen te begrijpen is om naar de momenten in de VS te kijken wanneer de KKK heropleefde.'

Krijgen de universiteiten ook te maken met white supremacy?

'White supremacy-groepen zien universiteiten als een plek waar progressieve gedachten groeien, een plek vol diversiteit. Rechtse studentengroepen en rechtse denktanken

willen de betekenis van academische vrijheid aanpassen.'

Praten is doen

Moeten we net niet met alle visies in contact komen? Ongeacht links of rechts?

'Ik ben erg geïnteresseerd in wat academische vrijheid zou moeten zijn. In middelbare scholen in conservatieve staten betekent academische vrijheid dat je naast bijvoorbeeld de evolutieleer creationisme moet brengen als een evenwaardig wetenschappelijk standpunt. Sorry, maar dat is geen academische vrijheid! Niet alle standpunten zijn gelijk. Haatdragende boodschappen moeten niet gelijkwaardig beschouwd worden aan andere vormen van spreken.'

'We moeten ergens een lijn trekken en niet

'Bij het kiezen van Trump, is de aftakeling van belangrijke democratische processen in beweging gezet'

altijd tolerant zijn. We moeten *speech* bekijken als een *speech act*. Ik denk dat de enige manier om het Trumpregime te beschrijven een fascistisch regime is.'

'Het is fascistisch want we kijken naar de institutionalisering van wit nationalisme in de manier waarop de staat werkt. En er is natuurlijk ook het autoritaire, populistische aspect. Het wordt ingebed in de wetten. De moslimban is daar een voorbeeld van.'

Maar dat is ondertussen niet meer geldig. De rechtsstaat staat er nog.

'Voorlopig. De rechtsstaat zal veranderen met aanstellingen aan het Hoogerechtshof en het *supreme court*.'

Is dat ook een symptoom van de Amerikaanse democratie die in verval is?

'Aan de ene kant beseffen veel mensen wat er op het spel staat. Het is net zoals Amerikanen die voor Trump hebben gestemd nu beseffen dat ze stemden tegen hun eigen belangen zoals het verliezen van hun ziekteverzekering. Dus ik denk

dat veel mensen wakker worden, zelfs sommigen die voor Trump stemden. Al is er de angst dat het al te laat is. Bij het kiezen van Trump is de aftakeling van belangrijke democratische processen in beweging gezet.'

Crowdfunding in de cultuursector

'In principe is crowdfunding een manier om je band met je publiek te versterken'

KOEN VAN VLIET

Met een verdriedubbeling van de inkomsten zit crowdfunding in de lift in België. Concrete cultuurprojecten die kunnen terugvallen op een uitgebreid netwerk, hebben het meeste kans op slagen.

Tekst Simon De Smet
Beeld Nero Vanbiervliet

De laatste jaren lijkt de geldkraan naar de Vlaamse cultuursector steeds meer te worden dichtgedraaid: kunstenaars en kunstorganisaties vallen uit de subsidieboot, jong talent moet de bedeltoer op willen ze hun project gefinancierd krijgen. Dan wordt crowdfunding vaak naar voor geschoven als het licht in de duisternis. Een financieringssysteem waarbij een initiatiefnemer zijn project via een crowdfundingplatform aanbiedt aan particuliere investeerders.

Begin dit jaar haalde filmmaker Robbe De Hert hiermee nog de voorpagina's van de kranten. Een student had een crowdfundingcampagne opgestart om het laatste financiële eind (€ 100.000) voor diens film *Hollywood aan de Schelde* dicht te fietsen, na onenigheid met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF).

Verdriedubbeling van de inkomsten

Afgaande op het rapport van crowdfunding adviesbureau *Douw & Koren*, dat sinds 2013 de ontwikkelingen van crowdfunding in België bijhoudt, zijn de inkomsten via crowdfunding in de creatieve sector* verdriedubbeld: van 1,1 miljoen in 2015 naar 3,3 miljoen in 2016. Wat verdeeld over 433 succesvol beëindigde acties neerkomt op een gemiddeld opgehaald bedrag van € 7.600 per campagne.

Over het slaagpercentage van de opgezette culturele acties blijft men binnen de sector op de vlakte. 'Crowdfundingplatformen zijn niet zo happig om dat te zeggen', weet Koen Van Vliet, die culturele ondernemers steunt bij crowdfunding. Slaagpercentages kunnen variëren van 30% tot wel 80%, afhankelijk van de selectiviteit aan de poort bij platformen. Enig voorbehoud tegenover dergelijke cijfers is dus aangewezen.

NERO

Succesverhaal uitgeverij Das Mag

Bezint eer ge begint is in het crowdfundinggebeuren geen loze leuze. 'Over het algemeen helpt het dat een project concreet afgebakend is', benadrukt Van Vliet. 'Zeg wat je wil doen en hoeveel het gaat kosten. Wanneer mensen daarvan een beeld kunnen vormen, loopt financiering via crowdfunding makkelijker.' Daarnaast loont het om over een uitgebreid netwerk te beschikken. Maar liefst 30% van het geld dat je ophaalt, komt uit je directe omgeving van kennissen.

Het kan ook geen kwaad om te rade te gaan bij een succesverhaal. Zo haalde uitgeverij Das Mag, onder meer uitgever van Lize Spit, een startkapitaal van € 190.000 op bij 3.000 investeerders, die in ruil voor hun inbreng de eerste drie uitgebrachte

boeken cadeau kregen. Mede door het draagvlak dat de crowdfundingactie opleverde, kon de uitgeverij een hoge vlucht nemen en inzetten op een nieuw, auteursgericht publicatiebeleid.

'In principe is crowdfunding een manier om je band met je publiek te versterken', maakt Van Vliet zich sterk. 'Voor 99% bestaat het uit marketing. Je moet het juiste publiek vinden dat in jou wil investeren. In de kunst en cultuur is dat misschien wel een belangrijker aspect dan geld.'

*Het ruime begrip 'creatieve sector' staat voor: mode, muziek, design, architectuur, communicatie, reclame, gedrukte media, beeldende kunst, games, nieuwe media, podiumkunsten, cultureel erfgoed en patrimonium en de audiovisuele sector.

Mevrouw Dokter IFTF RECENSIE: MEDICA

Medica speelt een vervlaamde versie van 'One flew over the cuckoo's nest' met bijna enkel vrouwelijke personages. Goede actrices vonden ze alvast genoeg.

Tekst Feline Ketels
Beeld Anneleen van Kuyck

De herrieschopper Marie Magdalena Mertens veinst geestelijke gestoordheid om aan haar gevangenisstraf te ontkomen en belandt in een psychiatrische instelling. Ze hoopt er op een luilekkerleventje, maar beseft niet dat ze voor onbepaalde duur wordt overgeleverd aan de sadistische machtsspelletjes van de tirannieke hoofdverpleegster Rita Rosseels.

Het boek verscheen in 1962, de erop gebaseerde film in 1975. Volgens het programmaboekje schrijven we 1980. De problematiek uit het originele boek, dat wantoestanden in de psychiatrie aankaart, is dan ook niet meer zo actueel. Wel koos Medica ervoor alle mannelijke hoofdpersonages te vervangen door vrouwen. Hoewel de genderswap erg verfris-

send is, zorgt hij af en toe voor wat vreemde uitwisselingen tussen de personages – ondanks de waarschuwing in het programmaboekje om een 'open geest' te houden wat betreft genderrollen.

Dat Medica met *One flew over the cuckoo's nest* binnen haar thematische comfortzone blijft, helpt bij de aankleding. In de slaapzaal staan echte ziekenhuisbedden, de verpleegsters dragen hun typische plunjes. Het decor werd opengetrokken en slim ingedeeld in verschillende niveaus, zodat er niet telkens gezeuld moet worden met decorstukken. Een gitarist op het podium bindt alles muzikaal aan elkaar.

Het theater is voor de dokters in opleiding dan weer wel een stap uit hun comfortzone. Het stuk valt lang uit, en sommige mono- of dialogen blijven maar doorgaan terwijl ze niets extra bijbrengen. Het tempo is wisselvallig, waardoor sommige scènes hun effect wat missen en het publiek niet goed weet of het nu moet lachen of aangegrepen zijn.

De verschillende personages zorgen echter voor leuke dynamiek in het stuk. Elke patiënt heeft zijn eigen tics, maar ze weten zich ook inhoudelijk te onderscheiden. De cynische Hansens (Marie-Elise Henckes), de onzekere Willemien (Janne Stroo), de explosieve Stefanie (Sarah van Eeghen) en hun maatjes worden allemaal overtuigend neergezet. Hoedje af voor de spelers, die comfortabel op het podium staan en weinig moeite lijken te hebben met de soms lange en eloquente uiteenzettingen.

De twee hoofdpersonages, Mertens en Rosseels, zijn elkaars volstrekte tegenpolen. Jade Konings is een ongekunstelde boertige West-Vlaamse die zich met zelfvertrouwen haar rol

toe-eigent, en Zoë Philippe zet een ijzig venijnige hoofdverpleegster neer.

Alternatief einde

Mertens wil nog één keer de boel op stelten zetten voor ze ontsnapt uit de instelling. Het feestje loopt danig uit de hand en de patiënten worden 's morgens betrap door Rosseels. Dat is de laatste aanleiding die ze nodig heeft om Mertens voorgoed kort te wieden door middel van een schedelboring. Mertens komt terug als een mak lammetje – of een tam konijn – en haar nog overblijvende vrienden in de instelling zijn diep gedesilluseerd. De Barones (Marie Vermant) verstikt haar tot kasplant geworden vriendin, en gaat zelf voor de ontsnapping.

Aan het einde hebben we twee zelfmoorden gezien, een lobotomie, en bitter weinig verandering in het systeem. Mertens' komst heeft heel wat teweeg gebracht, maar niet per se in positieve zin.

Erg jammer is dat het iconische einde uit het originele werk, waarbij een aanrechtblok door het raam gegooid wordt, weggelaten werd. Allicht was dit praktisch niet haalbaar, maar waarom het publiek dan teasen door het blok in de eerste helft van het stuk al eens te introduceren? Het alternatieve einde, waarbij de Barones gewoon door het raam klimt met een gestolen sleutelbos, wekt de indruk dat ontsnappen eigenlijk aldoor al een koud kunstje was.

Een veel te simpele oplossing voor een complex probleem – die ironie moet je maar waarderen.

Dat Medica met 'One flew over the cuckoo's nest' binnen haar thematische comfortzone blijft, helpt bij de aankleding

Het Grote Afscheidsinterview met Katlijn Malfliet

‘Het rectoraat kleurt niet

Na vier jaar moet Katlijn Malfliet, Leuvens eerste vicerector Duurzaamheid, Diversiteit en Cultuur, de harp aan de wilgen hangen. Veto zocht haar op voor een afscheidsinterview.

Tekst Gilles Michiels, Anneka Robeyns en Jef Cauwenberghs
Beeld Emmanuel van der Beek

Terwijl de Oude Markt langzaam ontwaakt, is Katlijn Malfliet al druk in de weer in haar aangrenzende kantoor. KU Leuvens eerste vicerector voor Cultuur, Duurzaamheids- en Diversiteitsbeleid is er aan haar laatste maanden bezig. Een nieuwe termijn van vier jaar mag ze gezien haar leeftijd niet meer starten. ‘Dat is leeftijdsdiscriminatie!’, fulmineert ze. ‘De Raad van Bestuur telt veel oude heren, maar ik als vicerector mag op mijn tweënzestigste niet meer.’

In de periode die Malfliet binnenkort afsluit, vroeg ze op haar hoogsteigen manier aandacht voor domeinen waarvan het belang nog niet voor iedereen duidelijk was. ‘Cultuur en duurzaamheid zijn pas voor de eerste keer een beleidsdomein. We hebben een serieus debat moeten voeren om mensen te overtuigen dat duurzaamheidsbeleid een uitgangspunt moest zijn en niet zomaar een tierlantijntje. Ik was ervan geschrokken hoeveel moeite dat kostte. Duurzaamheid gaat ook over vrede en over wapenproductie.’

‘Ons plan werd goedgekeurd bij het einde van het eerste academiejaar. Het tweede academiejaar hebben we gebruikt om met een klein groepje van start te gaan om organen op te richten: een Duurzaamheidsraad, werkgroepen, klankbordgroepen die specifieke thema’s behandelen.’

De Duurzaamheidsraad hangt momenteel af van de goodwill van geïnteresseerden. Door een ongelijke verdeling tussen de faculteiten is ze niet echt representatief.

Katlijn Malfliet: ‘We hebben met de ‘duurzamen’ gewerkt omdat de raad vrij snel samengesteld moest worden, in het tweede jaar. Ik denk dat mijn opvolger moet werken aan een samenstelling die meer criteria rond representativiteit afweegt. De vraag is ook of iedereen vertegenwoordigd moet zijn. De technische diensten moeten eigenlijk uitvoeren wat het beleid beslist, terwijl wij vinden dat ze in de raad moeten zitten om het *Universitas*-idee waar te maken.’

‘Na het eerste jaar zagen we ook dat we de studenten te weinig aan boord kregen. Wel waren er een behoorlijk aantal studentenorganisaties die met duurzaamheid bezig waren. Met hen hebben we een platform gemaakt, dat helaas nooit echt van de grond is gekomen. We moesten het anders aanpakken en hebben toen een Green Office opgericht, waar de studenten zelf de zaak in handen nemen.’

In hoeverre kan het Green Office representatief zijn voor de standpunten van de universiteit?

‘Totaal niet. Het Green Office is een lab, waar de mogelijkheid aan de studenten gegeven wordt om te experimenteren. Dat was een stevige discussie die uiteindelijk is uitgeklaard. In het Green Office worden geen standpunten van de universiteit verdedigd, zoals wanneer workshops over veganisme worden georganiseerd. Als zij vinden dat die nood er is, kunnen ze wel naar de Duurzaamheidsraad stappen.’

Het Green Office spreekt in de eerste plaats mensen aan die al met duurzaamheid bezig zijn. Hoe zou ze universiteitsbreed kunnen werken?

‘We moeten kijken naar het uitzetten van onze aansprekpunten en ecoteams. Het mag niet zo zijn dat het afhangt van het enthousiasme van mensen. Duurzaamheid kan zich aan het diversiteitsbeleid spiegelen, waar wel aansprekpunten op de campussen zijn, die twee keer per jaar naar Leuven komen voor de *good practices* en om zich bewust te worden van de problemen.’

‘Er zijn nog stappen te zetten, maar uiteindelijk zullen de stafmedewerkers ongetwijfeld met alles doorgaan en proberen om een nieuwe rector te overtuigen van de zinvolheid. Wist je trouwens dat geen van de beide rectorkandidaten van plan is om een nieuw Duurzaamheidsbeleidsplan te schrijven? Ze zijn dus tevreden met het bestaande plan.’

Het Green Office huist in het weinig duurzame Zwartzusterklooster. Stoort het u dat het historische karakter van de stad ingrepen verhindert, ook met het oog op toegankelijkheid?

‘Fysieke toegankelijkheid is een heel belangrijk aandachtspunt geweest. We hebben daar grote sprongen voorwaarts gemaakt met bijvoorbeeld KULag, een app die bij Leuvense onderwijsgebouwen de toegankelijkheid aangeeft. In de Centrale Bib is langs de zijkant een comfortabele oprit voor rolstoelen gemaakt.’

‘Maar je hebt gelijk, er zijn tal van oude gebouwen en monumenten waar nog werk aan is. In de Centrale Bib is een tentoonstellingsruimte op de vijfde verdieping waar nog een lift zou moeten komen. Voor de tentoonstelling naar aanleiding van 600 jaar KU Leuven hebben we de zogenaamde ‘schatkamer’

ideeën: wanneer de realiseerbaarheid is aangetoond, kan de voortzetting van het spoor gebeuren zonder mij.’

‘Neem nu het cultuurbeleid: wij hadden zo veel geloof in het feit dat de Centrale Bibliotheek een belangrijke actor zou worden in het hele cultuurbeleid, voor kunst en erfgoed. Dat zijn geen eenvoudige zaken aan een universiteit, een tanker die zich traag voortbeweegt. Om innovatief te zijn, moet je het Green Office of BAC Atelier oprichten om die impuls te kunnen geven. Ons experiment met SLAC, PiLoT 1, een ontmoeting tussen kunstenaars en wetenschappers is ook zo’n injectie. Ik denk dat ik veel nalaat.’

Cultuur en identiteit

Toch constateren we dat rectorkandidaat Luc Sels cultuur niet in zijn programma vermeldt, terwijl Rik Torfs in zijn tekst nauwelijks vooruit kijkt.

‘Ik betreurt dat ten eerste. Het is spijtig dat men cultuur nog altijd ziet als een schilderij aan de muur en niet als een katalysator voor de identiteit van de onderzoeksinstelling. Aan de universiteit van Leiden was er ook groot scepticisme over een Institute for Performing Arts dat ze wilden oprichten. Toch is het er gekomen.’

‘Wij hebben de LUCA School of Arts, men zou dat hier ook moeten durven. Niet als een zoveelste facultaire instelling, maar een die bevruchtend is voor andere faculteiten. Dat is mijn droom met het BAC Atelier. Ik zie het als het refugiehuis in Leuven dat kan uitgroeien tot een Instituut voor de Kunsten. Op termijn zou ik er ook graag een toneelruimte zien want de Koelisse is niet de meest comfortabele zaal.’

‘Tot mijn grote spijt moet ik zeggen dat de hele cultuursector nog altijd niet in de kijker staat en dat zowel vanuit de studenten als vanuit het cultuurbeleid meer op de deur geklopt moet worden.’

‘Ik heb altijd die rol van avant-garde willen spelen. We beuken deuren in. We gaan ervoor’

naar beneden verplaatst. Dat zijn ingrijpende beslissingen, maar die fysieke toegankelijkheid moet gerealiseerd worden, absoluut.’

Voelt u zich er slecht bij dat u bepaalde projecten, zoals de tentoonstelling, niet kunt afwerken?

‘Nee. Mijn kracht zit in het uittekenen van een spoor en in het aantonen van de realiseerbaarheid. Dat we met de beleidsploeg werken aan de herbestemming van gebouwen, zoals het BAC Atelier en het Stilteluis, is nieuw. Het blijft niet gewoon bij

Volgt de KU Leuven de Vlaamse trend dat er systematisch geknabbeld wordt aan cultuur?

‘Nee, we vinden het geld en er is veel *goodwill*. De vraag is: vanwaar komt het geld? Neem de Cultuurkaart, die nog steeds betalend is. Zou het niet mooier zijn als cultuurparticipatie uit het budget komt? Een minimaal cultuur aanbod zou er moeten zijn voor alle studenten. De Cultuurkaart kan dan zorgen voor extra aanbod.’

‘We hebben een aanvraag ingediend bij een speciaal fonds om meer initiatieven te kunnen steunen. Aan de beiaard op de Beiaardcantus zit een beiaardier die betaald moet worden. De beiaardcultuur aan de universiteit is nog altijd geen onderdeel van de normale budgettaire werking. Wat het volgens mij, en hetzelfde geldt voor tentoonstellingsbeleid, wél moet zijn.’

‘Als ik geld vraag, kan ik het wel krijgen. Maar het zou vanzelfsprekend moeten zijn. Dat moet bevochten worden in de komende termijn. Daarvoor heb je een goede lobby nodig, maar ook de studenten. Maak gebruik van de debatten dezer dagen om dat aan te kaarten.’

Tienduizend luchtballonnen

Gaan de verkiezingsdebatten wel voldoende over cultuur?

‘Er is geen specifiek cultuurdebat. Ik denk dat er nog tijd nodig is om te bewijzen hoe zinvol het allemaal kan zijn. Er moet nog een stukje van de weg afgelegd worden bij de volgende termijn. Dan wordt duidelijk dat het in een identiteitsversterkend multi-campusverhaal bijzonder nuttig is om een stuk budget opzij te schuiven voor cultuur. Aan de universiteit, een omgeving die een zeker scepticisme aan de dag legt, moet je bewijzen dat het toch kan.’

‘Dat heb ik ook moeten doen in mijn onderzoeksdomein, de Oost-Europakunde. Ik ben na mijn studies Russisch gaan leren terwijl iedereen mij voor gek verklaarde. Ik ben naar Moskou getrokken in volle Koude Oorlog op een moment dat niemand daar wilde zijn. Iedereen raadde mij dat af. Als je ondanks dat alles toch doorzet, bewijs je dat je aan een universiteit kunt werken. Je moet het bijna onmogelijke doen om te bewijzen dat het mogelijk is.’

buiten de lijntjes'

Maakt die visie u niet ietwat uniek aan de top van de KU Leuven? U staat bekend als iemand die met ideeën goochelt en veel ballonnetjes oplaat.

'Ik denk niet dat ik de enige ben. Onze universiteit loopt vol met creatieve mensen. Maar de mensen die buiten de lijntjes kleuren, helpen anderen wel vooruit.'

'Men lacht eerst maar daar moet je tegen kunnen. Malfliet houdt allerlei ballonnetjes in de lucht maar het moet allemaal nog gerealiseerd worden. Neem nu het Instituut voor de Toekomst, dat interdisciplinair kan werken aan toekomstproblemen zoals overstromingen, epidemies, kernrampen. Dat wordt afgedaan als onrealistisch. Daar moet je je over zetten en gewoon bewijzen dat het wel kan.'

'Ik ben later decaan geworden van Sociale Wetenschappen, de eerste vrouwelijke decaan aan de KU Leuven. Dan heeft Rik Torfs mij gevraagd of ik mee aan boord wilde stappen na zijn verkiezing. Op dat moment zei minister Lieten: 'Pas op, als het zo slecht blijft gaan met het aantal Vlaamse vrouwelijke gewoon hoogleraren, leg ik quota op'. Vanuit die dreiging is er tussen de universiteiten afgesproken om genderactieplannen op te maken, elke universiteit voor zich.'

'Ik heb dat genderactieplan voorgesteld in januari van het eerste academiejaar van onze beleidstermijn ('13-'14, red.) en we hebben nu een interimrapport gebracht met nieuwe inzichten. Een van de conclusies is dat er in de beoordelingscommissies onder meer dankzij de genderspitsen voldoende gendersensitiviteit aan de dag wordt gelegd. Wel hebben we geconstateerd dat we actief moeten zoeken

'Niets moet, alles kan. Wat ook wel confronterend is. Ik heb de volle vrijheid om zelf te beslissen waaraan ik die vrije tijd ga besteden. Ik heb naar aanleiding van mijn sabbataanvraag een brief geschreven

'Malfliet die ballonnetjes oplaat? Men lacht eerst, maar daar moet je je over zetten en gewoon bewijzen dat het wel kan'

Wordt er in het rectoraat voldoende buiten de lijntjes gekleurd?

(lange stilte) 'Aangezien het een exit-interview is, zal ik het toch maar zeggen: nee, natuurlijk vind ik van niet. Ik heb duidelijk geprobeerd om enthousiasme te wekken voor het waarmaken van die idee. Wij als universiteit moeten niet alleen buiten de lijntjes kleuren maar onderwerpen opnemen die elders niet altijd de moeite waard worden gevonden om te bekijken, te bestuderen, zoals opkomen voor mensen met een functiebeperking, werken aan vrede. Ik heb geprobeerd om te duwen aan die onderwerpen die minder sexy zijn.'

'Ik heb altijd die rol van avant-garde willen spelen. We beuken deuren in. We gaan ervoor. Toen ik indertijd adviseur Gelijke Kansen geworden was van rector Oosterlinck, was ik zeker niet zijn eerste keuze. (lacht) Het zijn de assistenten toen die zeiden: als wij een rectoraal adviseur voor Gelijke Kansen willen, willen we iemand die radicale verandering wil. Vandaar dat ze mij naar voor geschoven hebben. Binnen mijn onderzoeksdomein Oost-Europakunde ben ik nochtans nauwelijks met het genderspect bezig geweest. Maar het zit gewoon in mij. Vanuit een rechtvaardigheidsgevoel.'

Vrouwen aansporen

Hoe is gender aan de KU Leuven sinds uw periode bij Oosterlinck geëvolueerd?

'Wel ja, ook daar! (lacht) Het is een exitinterview hé? Toen ik rectoraal adviseur was, was 3% van de gewoon hoogleraren vrouw, een dramatische situatie. De problematiek bleek bij de beoordelingscommissies te liggen, waarin enkel gewoon hoogleraren zitten en waar benoemd en bevorderd wordt. Ik heb gevraagd om onderzoek te mogen doen naar die commissies. Dat lag toen zeer moeilijk. Ik zag onmiddellijk: men probeert mij aan het lijntje te houden en ik ben gestopt. Je kunt op de deur kloppen, maar je moet draagvlak hebben binnen de universiteit.'

naar vrouwelijke kandidaten en hen aansporen om bevordering aan te vragen. Het probleem verlegt zich maar is zeker niet opgelost.'

'En inderdaad, het enige streefcijfer dat we hadden was dat er bij de benoeming van jonge professoren de helft vrouwen zou zijn. Dat is gelukt bij de laatste benoemingsronde, niet onmiddellijk dus. Ook daar zal mijn opvolger waakzaam moeten zijn.'

In Duitsland kunnen studenten bij het inschrijven al X aanduiden. In de KU Leuven is dat nog niet het geval.

'Waar ik wel in contact gekomen ben met de lesbiennes en de homoseksuelen, hebben transsexuelen zich nog niet echt laten kennen. We krijgen wel mails - niet zoveel - rond genderneutrale toiletten en de X. En daar is veel over gedebatteerd. We zitten alleen met de praktische moeilijkheid dat het hele systeem van de inschrijvingen zou moeten aangepast worden. Onze lobby is nog niet krachtig genoeg. Ik heb nog te weinig medestanders die echt vinden dat het moet.'

'Om de X-sekse bij de inschrijvingen in te voeren, is onze lobby nog niet krachtig genoeg'

Rik Torfs zei aan Veto dat we wat betreft inclusie van mensen met een niet-Belgische origine verder mogen gaan. Hoe dan, volgens u?

(lacht) 'Daar heb je het weer! Hoe hebben wij dat verdorie moeten fiksen om die werking van diversiteitsambassadeurs op touw te zetten? We moesten

een stuk budget van marketing inzetten, een stuk van ons vroegere aanmoedigingsfonds. Die werking is goed maar ik moet krabbelen om budget te vinden uit verschillende hoeken. Ze is er, die werking: alstublieft, geef daar een serieus budget aan. Zorg dat we zo'n belangrijke bezorgdheid niet moeten construeren vanuit een goodwill.'

De grote exitvraag: wat gaat u nu doen?

'Ik ben 62, ik heb nog drie jaar voor mijn emeritaat. Als vicerector krijg ik een jaar sabbat en ik was voordien decaan, waaraan ik vier en een halve maand sabbat overhoud. Ik wil die tijd gebruiken om de stilte meer te waarderen. Ik denk dat ik ook een boek ga schrijven dat zich situeert in het domein van de Oost-Europakunde. Ik zal Russische universiteiten bezoeken en ik zal tijd hebben om te lezen en te studeren. En ondertussen ben ik reeds grootmoeder van drie kleinkinderen.'

naar het GeBu (het *Gemeenschappelijk Bureau*, red.), waarin ik afsloot met dit: op het ogenblik dat er, zoals Iris Apfel, nog fotomodelen zijn van ouder dan 90, dan heb ik, als God het belieft, nog een heel perspectief voor mij...'

We houden de 'boekskes' in de gaten.

BBQ FEST

join us
★ for this great barbecue festival ★

Week 1

Di 2 Mei
Alma 3 (M)

Woe 3 Mei
Alma I (M • A)

Do 4 Mei
De Moete (M)

Week 2

Ma 8 Mei
Alma 3 (M • A)

Di 9 Mei
Pauscollege (A)

Woe 10 Mei
Alma I (M • A)

Do 11 Mei
† Academisch kwartier
(M)

Week 3

Ma 15 Mei
Alma 3 (M • A)

Di 16 Mei
† Academisch kwartier
(M)

Woe 17 Mei
Alma I (M • A)

M = middag
A = Avond

Belgian | Mexican | American

WWW.ALMA.BE | f/ALMAKULEUVEN | @ALMAKULEUVEN

AL 15 JAAR DE GOEDKOOPSTE
FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

F U I F Z A A L

BOEK NU AL VOOR
VOLGEND ACADEMIEJAAR!

365 PER AVOND, 260 EURO TIJDENS HET WEEKEND OF
VOOR KRINGEN DIE AANGESLOTEN ZIJN BIJ LOKO,
OF 180 EURO VOOR EEN CANTUS

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de
huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

CENTJE BIJVERDIENEN?
WIJ ZOEKEN STEEDS
AVONDVERANTWOORDELIJEN.

RESERVATIES EN INLICHTINGEN: 016/22.31.09 OF ALBATROS@LOKO.BE

WWW.LOKO.BE/ALBATROS

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen
met een enorm en steeds wisselend aanbod!

Ijzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
instagram.com/veto_be
facebook.com/vetoleuven
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 21
Dinsdag 2 mei 2017

Veto is een uitgave van de Leuvense Over-
koepelende Kringorganisatie. De stand-
punten verdedigd in Veto stemmen niet
noodzakelijk overeen met de standpun-
ten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'Nora Sleiderink en Pjotr Hubin'
Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'Howard Moon & Vince Noir' Cas-
tel

REDACTIE
Martijn 'Simon & Garfunkel' Stoop, An-
neleen 'Buurman & Buurman' van Kuy-
ck, Arne 'Joachim Pohlmann & Donald
Trump' Sonck, Bavo 'Snape en de half-
bloed prins' Nys, Naomi 'Werner & Tho-
mas' Bonny, Simon 'Eva Sevrin en Do-
nald J. Trump' Thys, Eva 'Karel Peeters en
zijn geweten' Sevrin, Gilles 'Kanye West
en zijn ego!' Michiels

SCHRIJVERS
Jef 'Smeagol' Cauwenberghs, Simon 'Si-
mon Thys & Simon Thys' De Smet, Tom
'Mickey & Mini Mouse' Dinneweth,
Daphne 'mijn minnaar en Tom' De Roo,
Emmanuel 'Kant & Klaar' Van der Beek,
Jan 'George W. Bush & Kanye West' Cos-
ters, Paul-Emmanuel 'Joël De Ceulaer en
Walter Pauli' Demeyere, Alexander 'Mew
en Mewtwo' Verbist, Nora 'Stefan en Li-
sette' Sleiderink, Anneka 'Tom & Jerry'
Robeyns, Rosalie 'twee random Walen'
Waelen, Feline 'Oryx and Crake' Ketels,
Sam 'Leterme & Decrem' Mostrey

BEELD VOORPAGINA
Zourab 'Maggie' Moussaev

FOTOGRAFEN
Katleen 'Paus Franciscus en Lemmy' Pas-
gang, Kalina 'Steve McCurry & Peter van
Agtmael' De Blauwe, Zourab Moussaev,
Bart 'Janssens & Janssens' Heleven, Sep-
pe 'Robert Kappa en een fles wijn' Duwé,
Emmanuel van der Beek, Anneleen van
Kuyck

TEKENAARS
Martijn Stoop, Anneka Robeyns, Philip
'Lucky Luke en zijn schaduw' Lammens,
Nero 'Isaac Newton & Mark Peeters' Van
Biervliet

KU LEUGEN
Thomas 'Klaas Van den Broeck & Klaas
Van den Broeck' Winters, Klaas 'Thomas
Winters en zijn zus' Van den Broeck

EINDREDACTIE
Simon Grymonprez, Brecht Castel, Pjotr
'Donald Trump en Ivanka' Hubin, Gilles
Michiels, Eva Sevrin, Simon Thys, Arne
Sonck, Jan Costers, Katrien 'Dreesen

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Josje 'mamma bel-
len' Kerkhoven, Brecht Castel

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38w

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaar-
den)

OPLAGE
9.000 exemplaren

ISSN-NUMMER
0773-5162

ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus?
Mail dan je naam en adres naar brecht@
veto.be en schrijf 11 euro over op BE22
0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere
vrijdag plaats om 16 uur en staan open
voor iedereen. Alle geïnteresseerden
(tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out...
Van welke twee personen wil jij een dubbe-
linterinterview afnemen?) zijn welkom op het
redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot
vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, inge-
zonden worden op het adres: veto@veto.
be. De redactie behoudt zich het recht re-
acties in te korten of op het internet te
publiceren.

KU LEUGEN

Ontdek democratie. Begin nu, want amai hoeveel verkiezingen zijn er overal wel niet bezig zeg djezes.

Studentenkring Apollonia van tandheelkunde houdt kiesweek

Ekonomika kiesweek verraste bezoekers met gratis KU Leugens

Homo's mogen eindelijk ook bloed geven (behalve als ze seks hebben)

Verbolgen Jonathan: "Dat is net wanneer ik het meeste bloed te bieden heb!"

Ekonomika organiseerde uiteindelijk alsnog grootste Big Splash ooit

Geen probleem, daar hebben we de geknipte persoon voor

‘Je overtuigt de kiezer niet door hem een petje op zijn kop te zetten’

Nadat ze met slaande deuren bij de N-VA vertrokken, roffelen Hendrik Vuye en Veerle Wouters in de Kamer de communautaire trom. ‘Er is geen parlementair debat meer.’

Tekst Emmanuel van der Beek en Sam Mostrey
Beeld Emmanuel van der Beek

Hendrik Vuye en Veerle Wouters zijn communautaire *hardliners* en dat steken ze niet onder stoelen of banken. Dat bleek, nu een halfjaar geleden, niet evident binnen een partij die had verklaard de Vlaamse ontvoogding vijf jaar in het vriesvak te stoppen. Een interview in *De Morgen* vormde de aanleiding tot een stevige aanvaring met de partijtop, waarna ze beslisten voortaan als onafhankelijke fractie in de Kamer te zetelen. En daar schieten ze met scherp.

Net voor het interview lezen we dat de N-VA Objectief V, de denktank die Vuye en Wouters tot hun vertrek leidden, nieuw leven inblaast. Dat zien de twee vooral als ‘een gevolg van hun eigen getoeter’, en van hun nieuwe boek, waarover ze dinsdag in Leuven komen spreken. ‘Waren wij gebleven, dan was het nog steeds muisstil.’ Het echte Objectief V, dat met technische teksten de Vlaamse onafhankelijkheid moet voorbereiden, ‘heet nu gewoon Vuye&Wouters’, aldus het duo.

‘Er is een complete onbekendheid met de andere kant van de taalgrens’

HENDRIK VUYE

Partners vinden

Volgens Sander Loones (N-VA) overtuig je de Vlaming niet met technische uitleg. Hendrik Vuye: (ironisch) ‘Nee, je doet dat door petjes uit te delen tijdens de Ronde van Vlaanderen.’

Veerle Wouters: ‘Laat de Vlaamse Volksbeweging voor de petjes zorgen en maak duidelijk dat je de Vlaamse zaak steunt. Je gaat niemand van het confederalisme overtuigen door hem een petje op zijn kop te zetten. Je moet de mensen met feiten overtuigen.’

Geert Bourgeois (N-VA) benadrukte dat het communautaire in 2019 weer op tafel komt.

Vuye: ‘Dat zei De Wever in 2014 ook. Je kan niet in één zin zeggen: we leggen het communautaire weer op tafel in 2019, maar we stappen in een sociaal-economische regering als de Franstaligen niet akkoord

gaan. Is er iemand die denkt dat de Franstaligen akkoord zullen gaan?’

Zijn andere Vlaamse partijen dan Vlaams Belang en N-VA nog geïnteresseerd in meer Vlaamse autonomie?

Wouters: ‘CD&V is nog altijd de partij die het confederalisme het meest steunt. Ook in de andere partijen heb je Vlaamsgezinden. Je moet wel andere partners gaan zoeken.’

Vuye: ‘Dat is de kern van het verhaal. Je mag er geen wij-zij-verhaal van maken. Dat doet de N-VA te veel, men zoekt voortdurend vijanden. CD&V en N-VA kunnen niet meer door één deur.’

Vind je ook partners aan de andere kant van de taalgrens?

Vuye: ‘Je hebt partners, alleen moet je ze willen zien. PS en de vakbond FGTB zijn regionalistisch. Nu diaboliseert men ze. Er is een complete onbekendheid met de andere kant van de taalgrens. Bij de onderhandelingen in 2010 had De Wever niet eens het gsm-nummer van Di Rupo. Tijdens die vergaderingen moest ik voortdurend de Franstalige visie

uitleggen. Er was ook geen enkele voorbereiding. Ook nu niet, maar we delen wel petjes uit.’

Zijn er geen andere prioriteiten dan Vlaamse onafhankelijkheid?

Vuye: ‘Wij konden ons – met een beetje tegenzin – vinden in een communautaire stilstand, op voorwaarde van sociaaleconomisch herstel. Maar de doelstellingen van 2014 zijn niet gehaald. De staatsschuld is niet gedaald, het evenwicht wordt uitgesteld, het overheidsbeslag is nog steeds groter dan 50%. In 2019 zal de regering zeggen dat ze goed bezig is, en belandt het communautaire weer in de koelkast.’

Kan de N-VA zich dat nog permitteren?

Wouters: ‘De N-VA is een volkspartij aan het worden. Een groot deel van de kiezers ligt niet wakker van het Vlaamse verhaal. Maar we gaan het sociaal-economische doel niet bereiken zonder ook staatkundig aanpassingen te doen. Men bespaart nu op uitkeringen en op pensioenen. Alleen in die sectoren snijden lukt niet.

Sociaal-economisch herstel en staatshervorming moeten samen gaan.’

Is een onafhankelijkheidsreferendum een optie in België?

Vuye: ‘Dat is niet de weg die je moet volgen. Wat doen wij hier anders nog? De kiezer kiest zijn vertegenwoordigers. Ik hoop dat hij weet voor wie hij kiest, al heb ik daarover soms mijn twijfels. De kiezer is heel irrationeel.’

Met speren gooien

De Wever noemde jullie ooit soldaten die achter in de falanx met speren gooien.

Vuye: ‘Speren? Wij gebruiken meestal een zwaarder kaliber.’ (lacht)

Hoeveel ruimte is er voor afwijkende meningen binnen een partij?

Vuye: ‘Men aanvaardt niks meer. Kijk naar het interview net voor we uit de N-VA zijn gestapt. Daarin hebben we gezegd dat we het communautaire blijven benadrukken. Dat is toch het programma van de N-VA? Blijkbaar niet. We hebben er niet mee bedreigd uit de partij te stappen, maar enkel niet meer op de lijst te staan. Dat kies je toch zelf?’

De partijen hebben alle macht?

Wouters: ‘De partijen zorgen voor hun eigen macht. Er is de kiesdrempel en sinds de laatste staatshervorming is de partijfinanciering nog gestegen. En waar gaat dat geld naartoe? Campagnes, sociale media, petjes ... Het gaat niet meer over de inhoud, maar over hoe je gepercipieerd wordt.’

‘Als je net een beetje te veel je mond opendoet, dan zet de partij je op een plaats waar je niet verkozen wordt. Je moet het beeld geven van een eenvormige partij waar alles peis en vree is. Op die manier is er geen parlementair debat meer.’

Vuye: ‘Alle proffen lopen weg uit het parlement, bij alle partijen. Paul De Grauwe is weggelopen bij de liberalen, Eva Brems bij Groen, Rik Torfs bij de CD&V, wij bij N-VA. Dit model houdt geen stand.’

Zonder partij ben je toch verloren in dit systeem?

Vuye: (geërgerd) ‘Zijn we nu verloren? Helemaal niet, als de Vlaamse regering dan toch een derde belangenconflict inroept tegen Brussel (in het dossier van de geluidsnormen rond Zaventem, red.) is het omdat wij ze het mes op de keel gezet hebben. Toen we eruit stapten, zei iedereen dat binnen vijf dagen niemand nog van ons zou spreken. Zes maanden later spreekt men blijkbaar nog steeds over ons.’

In 2019 nog steeds?

Wouters: ‘We hebben nog tot 2019 om hier, voor een aantal mensen althans, de ambetanterik te zijn en de Vlaamse trom te roffelen. Daarna zien we wel op welke manier we ons verhaal kunnen brengen.’

Tot slot, Le Pen of Macron?

Wouters: ‘Moeilijke vraag. Macron is het typevoorbeeld van iemand die negen maanden geleden aan iets begonnen is en nu president van Frankrijk kan worden.’

‘Het gaat niet meer over de inhoud, maar over hoe je gepercipieerd wordt’

VEERLE WOUTERS

Daar herkent u zich in?

Wouters: (lacht) ‘Niet in het programma.’
‘Dat Le Pen en Macron overblijven, bewijst in elk geval dat iedereen de traditionele politiek kotsbeu is.’

Vuye: ‘Ik vrees dat Macron de mensen aan het belazeren is. De geloofwaardigheid van Macron is toch nul? Hij was minister van Economie, stapte eruit en zegt nu iets helemaal anders te gaan doen.’

‘Ook bij ons is er grote ontevredenheid. Ik hoop dat het geen oplichter is die in 2019 die onvrede zal kanaliseren. Men heeft de kiezers al genoeg belazerd.’

Le Pen, dan maar?

Vuye: ‘Ik heb enige bewondering voor de manier waarop Le Pen een verbrande partij acceptabel heeft gemaakt. In tegenstelling tot Macron heeft zij een duidelijk programma. Of het nu realiseerbaar is, is iets anders. Ik zou waarschijnlijk niet gaan stemmen.’